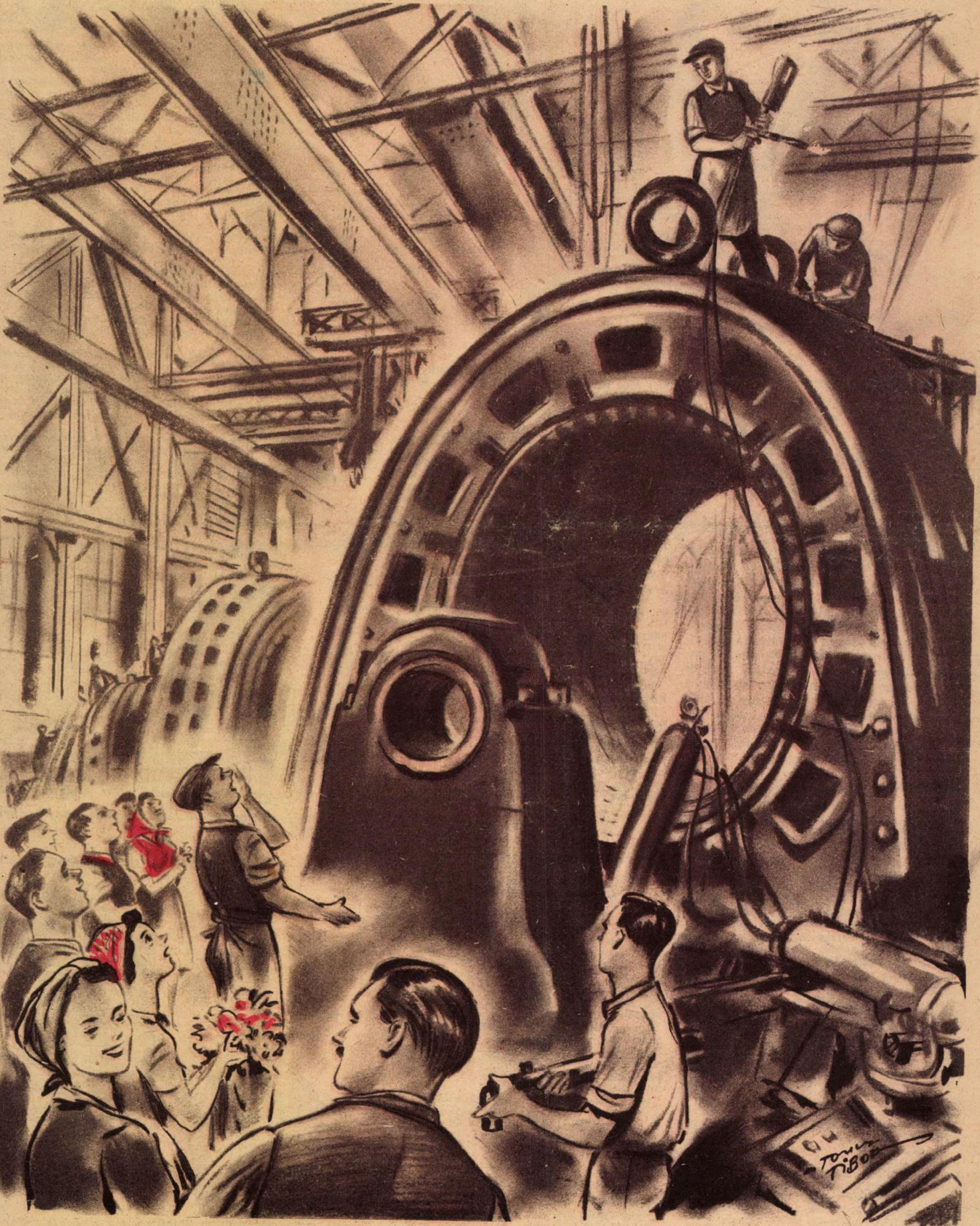
IX. évfolyam, 19. szám

1953 május 7

Ára: 70 fillér

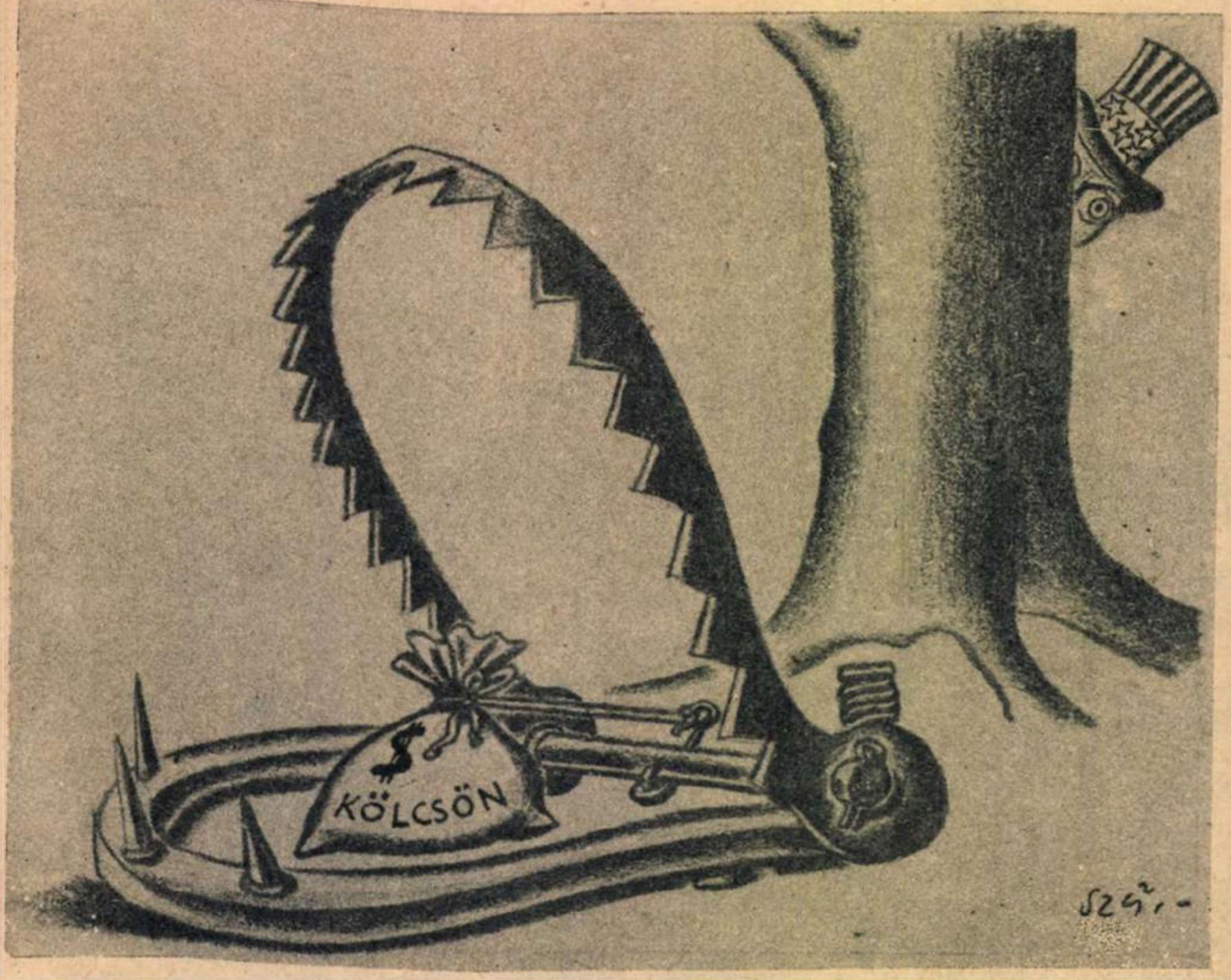
Ludas Matyi

— *Gyere le egy percre, képviselőjelölt elvtárs, a választóid akarnak üdvözölni!*

Köszönjük, nem kérünk belőle!

Bizonyos nyugati kormánykörök... azt is mondják, hogy ha megengednénk „felszabadítani" magunkat, akkor segélyben részesíthetnének bennünket. Köszönjük! Nem kérünk belőle!
(Gerő elvtárs diósgyőri beszédéből.)

Darvas Szilárd: ELSÜLLYEDT VILÁG

Hány év egy év? — így teszem fel magamnak a kérdést ennek a kis elmélkedésnek a kezdetén. Arra a pár esztendőre gondolok ugyanis, amelyet a felszabadulás pillanatától a fordulat évéig tettünk meg, a tegnapra, melytől ma már évtizedek választanak el bennünket. Ezerkilencszáznegyvenöt januárjában Magyarországon elsüllyedt a régi világ, de roncsai még az égnek meredeztek. A szabadság hullámai összecsaptak a roncsok felett, de nem érdektelen visszaidéznünk: miféle szörnyek úszkáltak a megkavart tenger felületén. S hogy például a szellemi élet vonalán a „nyugati műveltség" miféle hátrahagyott utóvédjeit söpörte el az a hatalmas áradás, amelyet mi röviden és egy szóval úgy hívunk: kultúrforradalom.

Színház, vagy divatrevü?

Bemutató 1946-ban a Vígszínház színpadán. A Világ című napilap kritikát ír ebből az alkalomból s mert a' főszerepet Gaál Franciska játsza, így jellemzi a darabot:

„Könnyű amerikai kelméből szabott ruhadarab a brilliáns gombhoz."

A színházban tehát nem színdarabot, hanem ruhadarabot mutattak be s még hozzá nem is csak jelképesen. A kritikus ugyanis így folytatja ezt a négyfelvonásos ruhatárról szóló beszámolót:

„Én magam öt nerzbundát, rengeteg nagyon szép breitschwanz perzsát, sok rókaboleról és még több nyuszit fedeztem fel a nézőtéren."

Egy kritikus, aki a szemét a hátán hordja — mondhatnók, mert nem a színpadot látja, hanem a nézőteret. Nyuszi- és rókalesen van ez az élelmes falkavadász és ő maga bizonyára vörös frakkban ül a támlásszéken. Mellesleg ez volt az az idő, amikor az infláció viharában a dolgozók egyáltalán nem breitschwanzból készült rongyait lengette a szél s a legtöbbnek még lengemagyarra sem telt, nemhogy lengeperzsára. Az ő bőrükre lelkendezik tovább a Világ kiváló főszabásza, megjegyezvén:

„A bemutató alkalmából megjelentek a legfrissebb amerikai ötlettel készült ruhák: benyomott fémdíszítésekkel."

Igy nézett ki egy kulturális esemény polgáréknál, mikoris lezajlott a flanc premierje. Persze a lap sem önzetlenül írta ezt a benyomott fémdíszítésekkel cifrázott kritikát. Csillag alatt, de a beszámoló folytatásaként megtudjuk, hogy „a feltűnően elegáns férfiszinészek ruháit Gyenes Andor, az Andrássy-úti Komlós-cég főnöke tervezte."

Itt volt eltemetve a kutya, a nyuszi, a róka, a breitschwanz és a többi állat, beleértve a kritikust is. A „kritika" közönséges fizetett közlemény, elegáns cikk, mérték után tervezve s még az se baj, hogy itt-ott kicsit gyűrött.

Hiszen „kilógja magát", mint az a bizonyos lóláb.

Egy kis leánykereskedelem

Ezerkilencszáznegyvenhét... A Mopex, az amerikai filmkultúra magyarországi vezérképviselete pályázatot hirdetett annak a nagyjelentőségű problémának tisztázására, hogy *ki lesz a magyar Olivia de Haviland.* Ez alkalomból ötszáz forintot lehetett nyerni és a magyar Olivia de Havilandot ráadásul a „Kisiklott élet" című film bemutatóján szabadon elő is vezették volna a premier közönségének.

Már nem emlékszem, megtörtént-e az amerikai és magyar Havilandnak ez az ünnepélyes találkozása a „neves írókból, színészekből és filmszakemberekből álló zsüri" előtt. Én tudom, hogy nem pályáztam, megnéztem ugyanis a művésznőt a Mopex nagymezőutcai világítóoszlopán és férfias vonásaim ismeretében azonnal konstatáltam: nemhogy egy Havi-, de még egy Hetiland se nagyon telt volna ki belőlem.

Kétségtelen, hogy ez a pályázat inkább nőknek készült és a régi színháziéletbeli szépségversenyek emlékét idézte, mikoris számtalan „kisiklott életnek" állították be csalárdul a szemafort a színházi világ sala-bakterei.

Nem csoda, hogy a nyugati sajtó buzgón siratja napjainkban a kultúra magyarországi halálát. Egy nép, amely Shakespearet többrebecsüli a Havilandnál... és ráadásul minden külön pályázat nélkül rájött, hogy kik a magyar Ince Sándorok...

Izléses reklám

Ugyancsak ezekben az időkben futott a sárga villamosokon a következő verses hirdetés:

...ez a melltartó csupa grácia
és nem tiltja a demokrácia.

Mint látható, a kis költemény nemcsak komoly nyeresége volt a magyar lírának, de jogászi szempontból is felbecsülhetetlen jelentőségűnek bizonyult. Tisztázta a demokrácia és a melltartó egymáshoz való viszonyát. Fizetett ügynökök már akkor is a terror és erőszak birodalmának tüntették fel népi demokráciánkat s íme, itt volt a bizonyíték, hogy melltartó-ügyben milyen humanisztikus magaslatokra emelkedtünk.

Igazán nem a belvárosi textilirodalmi poétákon múlott, hogy a Maszek-lírának ez a nagykereskedelmi gyöngyszeme nem folytatódhatott. Megszűnt a lehetőség balladát írni arról, hogy kombiné-ügyben sincs mit szégyenkeznünk, nem beszélve a többi diszkrét ruhadarabokról.

Azóta terjesztik rólunk Amerikában, hogy nálunk a zokniviselés külön engedélyhez van kötve, mi viszont tudjuk, hogy az igazság úgy áll rajtuk, mint tehénen a lemberdzsek.

•

Hány év egy év? Lám, néha egy-egy esztendő évtizedeknek tűnik.

Gondoljunk erre is néhány nap múlva, amikor többek között az erkölcs, az ízlés és a kultúra diadalára is szavazunk.

Grimaldi úr haragszik a hegyre

Nem mindennapi történet az, amit most önöknek elmondok. Nem én találtam ki, ezt előrebocsátom, sajnos nekem nincs ekkora fantáziám. Egy külföldi lapban olvastam a dolgot, nevezetesen azt, hogy Grimaldi úr haragban van egy heggyel. Mégpedig nem is akármilyen heggyel, hanem magával a Vezuvval, amely tudvalevőleg Nápoly városa mellett hosszabb ideje, mint tűzhányó működik. Grimaldi úr, teljes néven Francesco Grimaldi, immár tizedik éve tartja a haragot a Vezuvval, de nem ez a főfoglalkozása. Ha éppen nem haragszik, képeslapokat árul, amint az újság írja: képeslap-nagykereskedő. Persze önök most találgatják, vajjon miértis haragszik Grimaldi úr a Vezuvra? Talán a Vezuv is képeslapot árul és olcsóbban adja? Nem, nem ilyen egyszerű a dolog.

Grimaldi azért haragszik a Vezuvra, mert az nem okád. Nem hányja a tüzet. A derék kereskedő ugyanis így gondolkozik: én, Francesco Grimaldi képeslapárus vagyok, tehát árulom a képeslapokat, ez a foglalkozásom. A Vezuvnak az a foglalkozása, hogy tűzhányó és mégsem hányja a tüzet. Ez disznóság!

De nem csigázom tovább az érdeklődésüket, elmondom, miről is van szó. A Vezuv 1944-ben tört ki utoljára s Grimaldi úr ebből az alkalomból többmillió képeslapot készíttetett. Az üzlet pompásan ment, a Vezuv okádott és Grimaldi úr árulta a képeslapokat. Egyszercsak a Vezuv megsokalta a dolgot. Azt mondta: Mit okádok itt én, mint a bolond? Csak azért, hogy Grimaldi úr eladja a képeslapjait? Nem olyan kellemes dolog az, hogy éjjel-nappal okádok és senkisem fogja a fejem. Abbahagyom.

A Vezuv ekként füstölgött magában és azóta is füstölög. Viszont Grimaldi mesternek 900.000 képeslap a nyakán maradt. Más ember talán belenyugodott volna, de Grimaldit más fából faragták. Eleinte fumigálta a hegyet, úgy tett, mintha nem is törődne vele. Amikor ez nem használt, szitkozódni kezdett s már arra is gondolt, hogy felhasználja állami összeköttetéseit, amikor most döntő fordulat állt be a Grimaldi kontra Vezuv-ügyben.

Ugyanis az történt, hogy Grimaldi úr egy amerikai képeslapban fényképet látott az atombombarobbantásról. Rögtön leült és levelet intézett az amerikai kongresszushoz, amelyben kérte, legyenek szívesek egy atombombát beledobni a Vezuv kráterébe. Hátha ettől a makacs tűzhányó észretér és elborítja tűzzel és lávával a környéket, mely esetben azoknak, akik életben maradtak, nagyszerűen el lehetne adni a képeslapokat.

Nem kétséges, hogy az amerikai kongresszus el fogja utasítani Grimaldi úr kérését. Kilencszázezer képeslap nem üzlet az amerikai kongresszusnak. Én csak attól félek, hogy a Vezuv meghallja a dolgot, undorában okádni kezd és Grimaldi úr mégis eladja a képeslapjait.

Gádor Béla

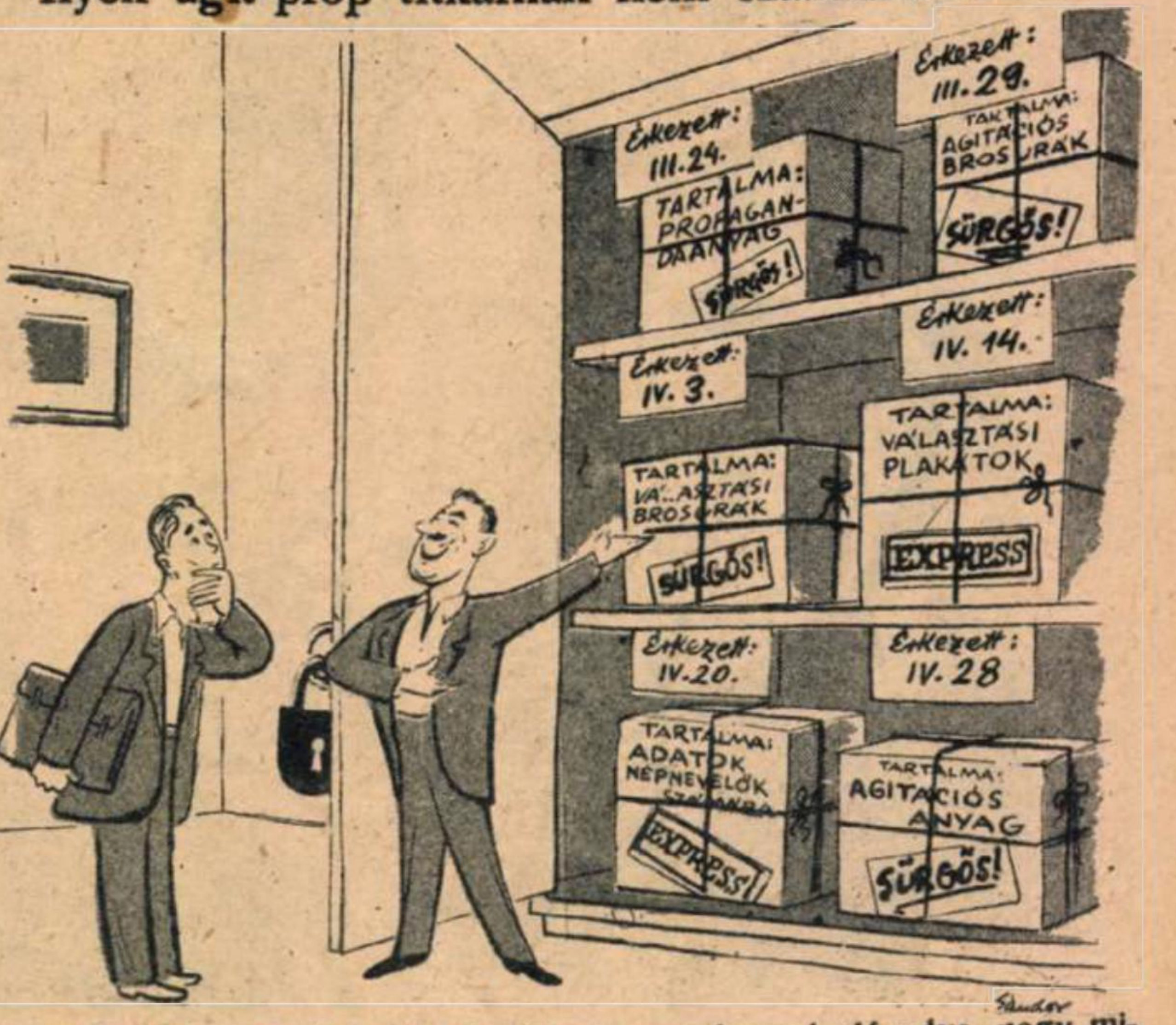
OKOS LÁNY, GONDOS MAMA

— Tudja-e, édesanyám, hogy mától kezdve én is a csoportban dolgozom?

— Hogyne tudnám, lányom... Már csináltam is helyet az új konyhaszekrénynek.

Ilyen agit-prop titkárnak nem szabadna lennie

— No, ha most kijönnek ellenőrizni, meg lesznek elégedve, hogy milyen szép rendben tartom a beérkező küldeményeket.

Apróhirdetések

Állást kaphat

A Vegyipari Gép- és Radiátorgyár öntői kitűnően képzett hidépitőket keresnek, akik egy jó hid megépitésével biztositanák a rendetlen műhelyben való biztonságos közlekedést és az életveszély áthidalását. Hidépitő hiányában hosszú gyakorlattal rendelkező udvarias takaritónők is megfelelnének, akik minden műszak után rendet csinálnának a műhelyben és hangos „kezitcsókolommal" köszöntenék a dolgozókat.

Életrajzzal ellátott ajánlkozásokat kérik az öntöde vezetőjéhez, „A büntetés nem használt" jeligére sürgősen eljuttatni.

Adás-vétel

A Rákosi Művek Egyedi Gépgyára üzemi bizottságának tagjai jóminőségű babérleveleket vennének, mert a jól végzett munka tudatában nincs min megpihenniök. Jelenleg ugyanis a versenyszervezés kemény feladatai helyett csak az iroda puhafapadjain pihennek.

„Csak mázsás babértételek jöhetnek számításba" — jeligére.

Örömhírek

A Csavarárugyár dolgozói örömmel közlik, hogy az elmult évre megígért üzemi konyha megépítésére vonatkozó szerződés megtárgyalása előkészítésének és az errevonatkozó előzetes megbeszélés megtartásának előfeltételeit a vállalatvezetőség biztosította és június 30-ig állítólag a terv is elkészül.

Gratulációkat: „Jobb ma egy terv, mint holnap egy igéret" jeligére kérik.

•

A Fémáru- és Szerszámgépgyár dolgozói örömmel hívnak meg mindenkit bensőséges családi ünnepségükre azon alkalomból, hogy az 1,999.000 forint értékű felhalmozott anyagot kétmillió forint értékűre egészítették ki.

Meghívóigényléseket: „Hörcsögök meghívó nélkül is jöhetnek" jeligére kérünk.

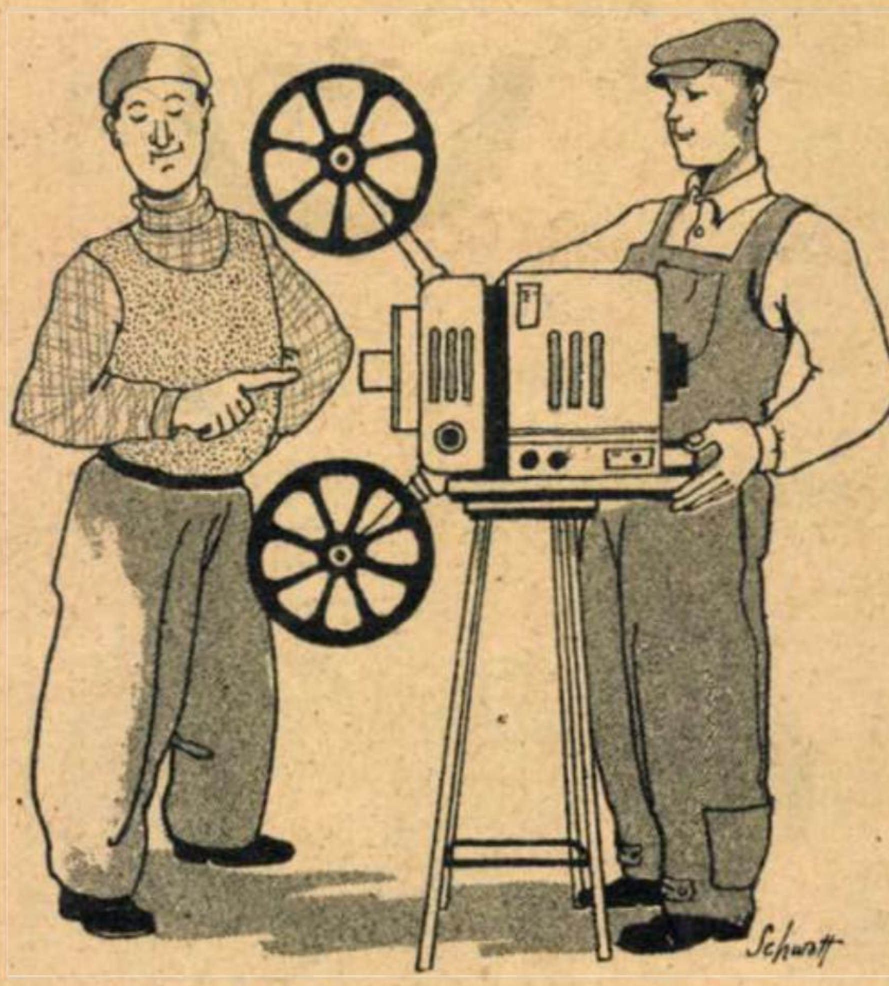
Horváth Mihály

FÖLTÁMADOTT A TENGER!

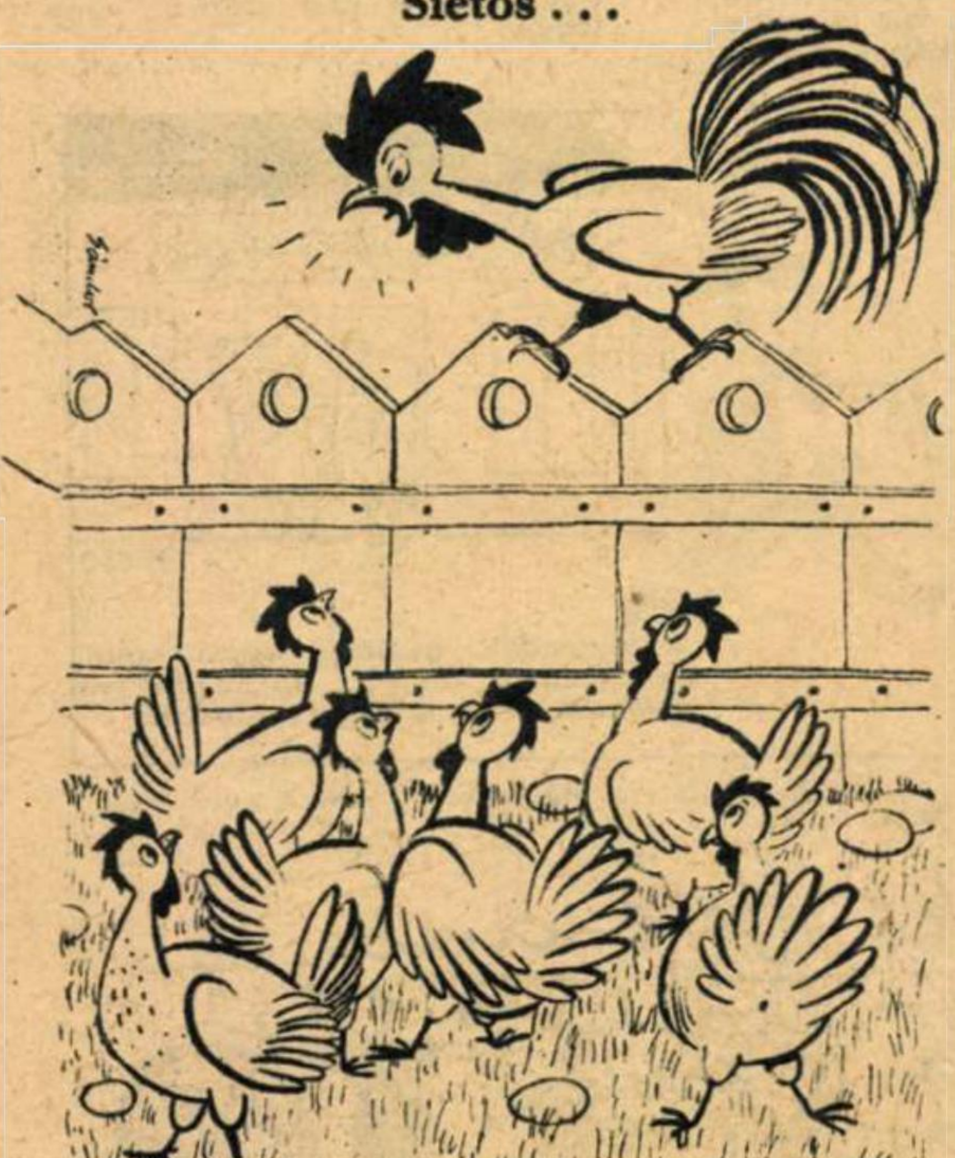
Petőfi: Végülis győztünk! Ma szabad hazában, a szabad nép milliói lelkesednek tetteinken...

Ez aztán objektív nehézség a javából!

— Szállíthatjuk már ezt a vetítőgépet, szaktársam?
— Nem. Objektív nehézségeim vannak...
— Hogy-hogy?
— Még nem készült el hozzá az objektív...

Sietős...

— Rajta, tyúkok, szorgalmasan! Mindjárt hazajön a gazdasszonyunk a tanácsülésből, ahol felajánlotta, hogy túlteljesiti a tojásbeadását...

Bonnban

— Hallotta? Adenauer ismét másfél óra hosszat tárgyalt Ollenhauerrel, a jobboldali szocdem. vezérrel.

— Miről tárgyaltak?

— A bonni és párizsi szerződéssel kapcsolatos kérdésekről.

— És? Nem tud valami közelebbit?

— Nem tudok. Zárt ajtók mögött tárgyaltak.

— És nem közöltek részleteket a megbeszélésről?

— Nincsenek részletek. Ollenhauer egyösszegben kapja a pénzt...

Keserű orvosság,

...de az egészséghez nélkülözhetetlen!

(Cseremnich rajza a moszkvai „Krokodil"-ból.)

Vévé

A méltóságos asszony letörölte az asztalt, azután megkérdezte:

— Italt?

— Nagyfröccsöt kérek — hangzott a válasz. A méltóságos asszony felfigyelt a hangra. Csak most nézte meg a vendéget.

— Maga az, Korponai?

— Nini, a Kitty méltóságos! Nahát, maga itt?

A méltóságos asszony felsóhajtott:

— Igen, már két hónapja itt vagyok a vévénél.

És a köpenyén lévő jelzésre mutatott:

— V. V. — Tudja, mit jelent ez? „Voltam valaki!..."

— Bizony volt! Hej, micsoda vacsorákat kaptam én a méltóságos kartárs, izé, méltóságos úr villájában! Micsoda borok voltak ott! És micsoda inasok! Az volt aztán a kiszolgálás!

— Erről jut eszembe, hozom a nagyfröccsöt...

— Ráér, kedves Kitty méltóságos. Emlékszem arra a születésnapi vacsorára. Az a tűzdelt fácán! Ahogy azt tálalták! Ahogy az inas előirásszerűen kesztyűvel megjelent a vendégek balján!

— Próbálták volna másképp! Nálunk vigyáznia kellett az inasnak! Ha nem dolgozott jól, elküldtük! No, de most csak menüt adhatok. Tizért, vagy tizenhároméért.

Az üzletvezető jött a „méltóságos asszonyhoz".

— Klári, a balhetes menülevest kér!

Korponai méltatlankodni kezdett:

— Csak így, per Klári!

„Méltóságos Kitty" vállat vont és ezzel a vállvonogatással az ő megaláztatásával kapcsolatos minden felelősséget a „mai időkre" hárított. Elment a fröccsért és a levesért. Amikor a levest ki akarta önteni, a csésze tartalmának egy részét a vendég nadrágjára öntötte. „Kitty méltóságos" most elsápadt. Várta, hogy a pórul járt vendég lehordja, bejelenti az üzletvezetőnek, kártérítést kér. És akkor kiteszik a szűrét.

Korponai gyorsan fizetett és elment. Nem akart „tanú" lenni.

A vendég, akinek világosszürke nadrágját most barna bableves minták tarkították, mosolyogva nyugtatta meg a „méltóságos asszonyt".

— Nem tesz semmit. Egy kis melegvízzel kijön ez a kis folt...

A vállalatvezető is bátorítóan mondta:

— Mindenkivel előfordul ilyen apró baleset.

A felszolgálónő kisietett a konyhába és melegvizet hozott.

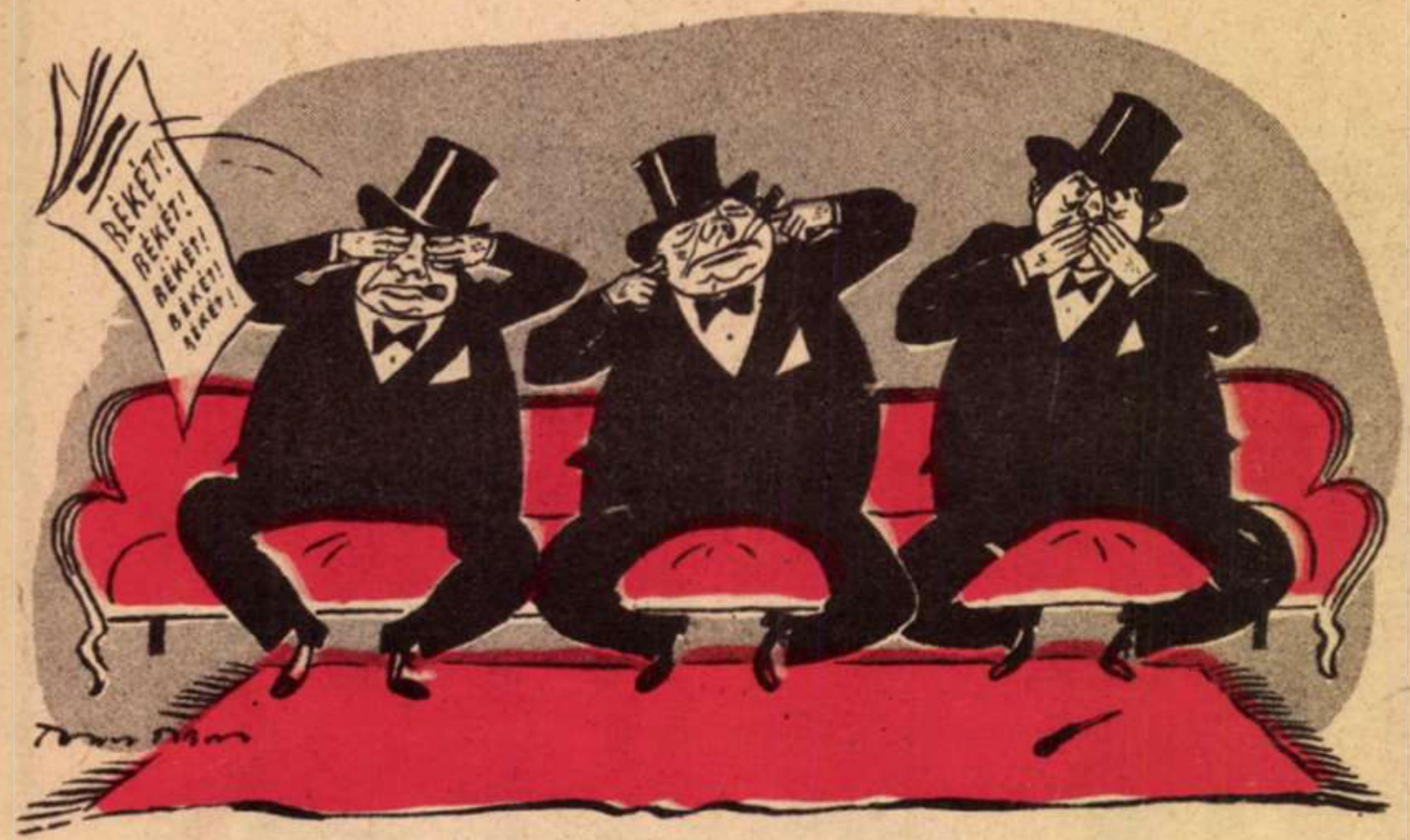
A vendég megköszönte és megnyugtatóan mondta:

— Már nem is látszik... Rántott szeletet kérek...

A méltóságos asszony, aki „volt valaki", a konyhába sietett és miközben a húsra várt, talán egy pillanatra átvillant az agyán a gondolat: ha azokban a „boldog időkben" lett volna vendéglői alkalmazott, nem úszta volna meg ilyen könnyen ezt a bableves-ügyet...

(sti)

Hétprópás fegyvergyárosok,

akik olvasni se, hallani se, beszélni se akarnak a békéről.

Igy lesz jó a termés . . .

A bölcsőde ápolja a gyermekpalántákat, az asszonyok meg a növénypalántákat.

Heti Krónika

A TIMES a nyugateurópai országok növekvő ellenállásáról ír és azt fejtegeti, hogy Nyugateurópa különböző politikai pártjainak vezetői igen kevés lelkesedést mutatnak az „európai védelmi közösség" terve iránt. Kezd kialakulni az európai védelmi közösség. De az amerikai tervek ellen . . .

G. A. WEIDEMANN, a hitleri hadsereg volt századosa, egy páncélegység egykori parancsnoka beszámolt Bad Kreuznachban egy amerikai páncélos hadosztály tisztjei és altisztjei előtt a náci Wehrmacht páncélos harcászatáról. Igy ússzák meg a háborús bűnösök életfogytiglani börtön helyett kétórás előadással . . .

BEZÁRÓDOTT az agresszív atlanti tanács 11-ik ülésszaka. A résztvevők egyelőre még nem záródtak be.

NÉHÁNY IDÉZET az angol lapokból McCarthy Európában utazgató kopóiról. Daily Mirror: „Nagyszájú, szemtelen ifjak", Scotsman: „Ez a két öntelt ifjú a rossz izlést, a hamis eszméket és a korrupciót terjeszti." Daily Herald: „Nevetségessé tették saját országukat". Ezek után nem csodáljuk, hogy McCarthy nagyon meg van velük elégedve.

MAGASRANGÚ amerikai tisztek csempésztevékenységet folytattak Nyugatnémetországban. Nyolc csempészt letartóztattak, de néhány órával később újból szabadlábra helyezték őket. Egy magasrangú amerikai katonatisztet nem lehet csempésznek minősíteni [illegible] semmiségért, hogy csempész.

AZ EGYIPTOMI közvélemény az angol csapatok azonnali kivonását követeli a Szuezi-csatorna övezetéből. Az angolok azonban a négy alapművelet közül a kivonást szeretik a legkevésbbé. Úgy látszik, az egyiptomiaknak kell rá megtanitani őket . . .

+ : × −

Az OLASZ nagytőkések és nagybirtokosok finanszirozzák a keresztény demokrata De Gasperit. Az Actio Catholicán keresztül. Helyesebben: a Reactio Catholicán keresztül.

A TITO-FÉLE „ALKOTMÁNY" legfőbb paragrafusa

KECSKESZÁMTAN

Engedjék meg, hogy a nyilvánosság előtt is bemutassam Zsizsit. Talán elég lesz, ha személyleirás helyett csak az árát és a tejhozamát közlöm, hiszen nagyon sematikus kecskéről van szó. Ára és értéke annyi, mint egy női tavaszi kabát vagy egy jobb ballon. Hozama ingadozó: aki eladja, ötliteresnek va[illegible]a, aki megveszi, jó ha három litert fej tőle.

Gazdája, egy nyugdijas villamoskalauz, tavaly dinnyeérés idején vette. Háziszámitás szerint a kecske három hónap alatt kifizeti az árát, azon túl a tej ingyen van. Persze őszi betakarítás után már venni kell a tejet, mert a kecske vemhes korában lassankint elapaszt. Az addig ingyenes nyári kosztját pénzért vett téli takarmánnyal kell fölcserélni. És ez igy tart százötven napon át. Náluk épp József napra lett esedékes. Vagyis az eddig ingyen élvezett nyári tej duplája megy rá addig a kecske árára. No persze, a tavasz majd mindent visszahoz. S akkor megint ingyenben van a kecske.

Tudniillik. Ha tavaszra meglesz a kisgida, újra megindul a tejelés. A gidát el lehet adni s akkor visszatérül a takarmány is, meg a téli tejszámla, mert hisz maguk is tehenes szomszédtól vették közben a tejet. S megint csak ingyenben lesz a tejük.

— Hátha még nem is egyet, hanem kettőt ellene! — optimizált félreménykedve Imre bácsi, a gazdája.

— Akkor a másik teljesen ingyenben lenne. De ez még álomnak is szép — így Tera néni, a felesége.

És álmuk beteljesült. Söt sokkal beljebb. Három gidácskával lepte meg őket Zsizsi. Két nősténnyel és egy bakkal. A számítás Imre bácsi és Tera néni közt most igy alakult:

— A bakot háromhetes korában levágjuk, s akkor nemcsak ünnepi pecsenyénk lesz, hanem eggyel kevesebb száj is a tejre.

Nézzük csak. Mert három gida mellett egy árva deci tejet sem lehet „lopni", de kettő mellett már napi félliter mégis csak lopható. Söt, ha csak egy gida születik, éppenséggel napi egy liter lehetne a tejnyereség, esetleg még több is.

Node fejjel gondolkozzunk. Hadd szopja csak ki a három gida egyelőre az összes tejet, legalább szép teltre kerekednek s el lehet adni őket: a bakot vágásra, a nőstényeket magnak. Utánuk nemcsak a három liter marad meg ingyen, hanem így utólag visszafizetik a gidák a tejkosztjukat is.

Na, igen. A kisgida a világ legaranyosabb jószága. De még egy ilyen világaranyos jószágnak is akad azért egy kis szépséghibája. Az ára. Egy hathetes elválasztott kiskecske éppen kétharmadával olcsóbb, mint az a tej, amit addig kiszopott. És akkor hol van a húsa megfizetve? Hiába, a magánpiacnak nem lehet parancsolni.

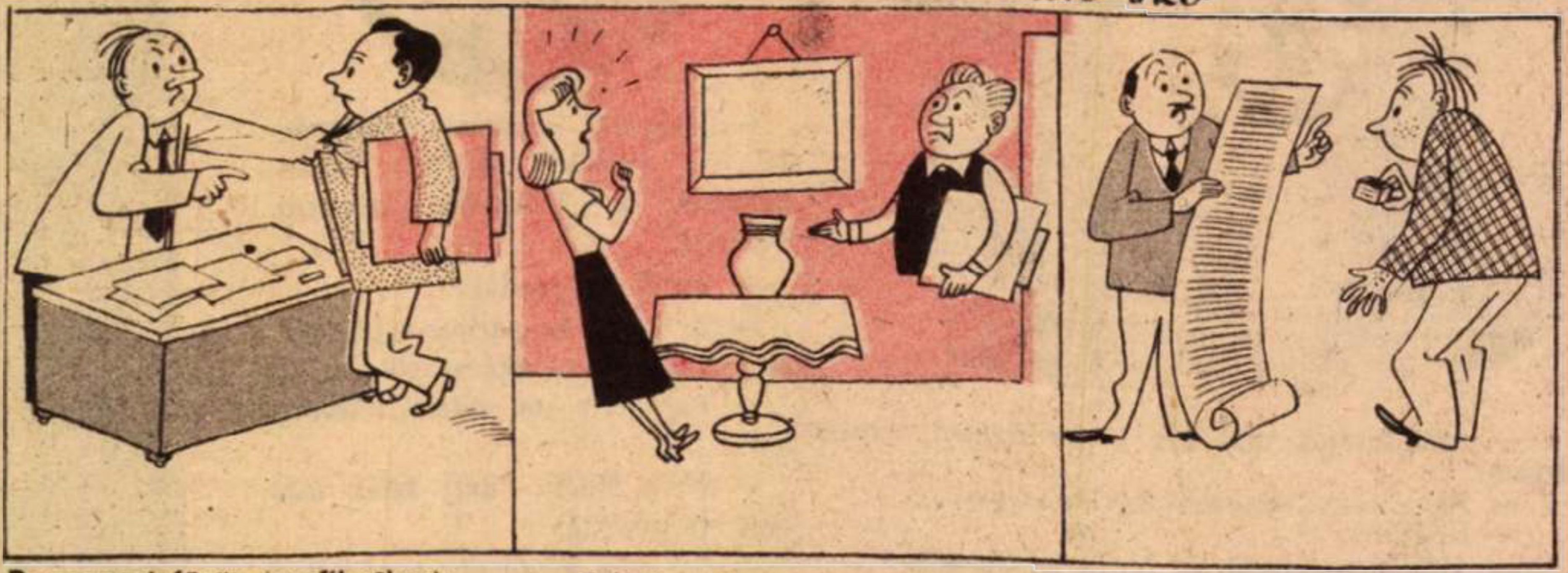
Erről van szó. Csak megfordítva éri meg a dolog. Az ember, ha ingyen húst akar, nem pedig három gidával az összes tejet kiszopatni, akkor maga vegyen egy, két, vagy három elválasztott kisgidát — ez igen. De akkor meg nincs ellés nélkül tej.

Nem is csoda, ha a végén Tera néni is fordítva látta az igazságot.

— Megvert minket az isten, Imrém. Mivel érdemeltük meg, hogy egyszerre három gidát adott a Zsizsinek?

S. Z.

Plakátművészetünkről van szó

Propagandafőnök (grafikushoz): Most már nagyon sürgős a plakát elkészitése, mert azt az időt, amit késni lehetett, én már igénybevettem.

Feleség: Nagy ég . . . mi történt veled?
Grafikusművész: Modelljeim sorsára jutottam . . . Ők is mind csak derékig látszanak a plakátjaimon . . .

— A gyufásdoboz cimkerajzra helyezze el ezt a szöveget, de úgy, hogy a rajz azért jó nagy legyen . . .

A nyomdák gyakran gondatlanul, az eredeti tervet meghamisitva nyomják ki a grafikai műveket.

— Szépek ezek a plakátok, de félek, hogy nem elég szocialista jellegűek. Kevés látszik a háttérben a kohókból és a Martin kemencékből . . .

Egyik plakát (a másikhoz): Nem ismert meg saját apánk . . .

Ahogy „ők“ választottak . . .

Még az átkos Horthy-választások idején történt.

A derék Bódog János bácsinak feltűnt, hogy az urak nagyon sokat törődnek a néppel az utóbbi időben. Babonás embér lévén tudta, ha a tyúkszeme fájt, időváltozás, ha az urak sokat jönnek a faluba, választás lesz. Nem is volt ez babona, inkább hagyomány. Ugyis volt. Néhány hétre a „büdös parasztból“ „kedves bátyám“ lett.

Eljött a választás napja.

De János bátyánkat csak nem érdekelte az egész, pedig ő is megkóstolta a potyabort. „A politika úrihuncutság“ — ez volt a jelszava. És nem ment szavazni.

Egyszer csak díszes autó állt meg nádfedeles vityillója előtt. Olyan szép, hogy még a pora is más volt, mint az amit a szél kavart fel. Kiszállt belőle néhány „vasaltnadrágos“ és — csoda történt — előre megsüvegelték János bátyánkat.

— Eljöttünk magáért, kedves Bódog bácsi, hogy ne kelljen lábhintón szavazni menni.

Habozott egy kicsit az öreg, aztán tetszett is neki a dolog, pláne anyjukját is magával viheti, hát kötélnek állt.

Amint belépett a szavazóhelyiségbe, ketten is ugrottak hozzá, az egyik tollat nyomott a kezébe, a másik egy ívet tolt az orra alá, a harmadik mutatta a helyet, ahová a keresztet kell rakni. Nem is okoskodott az öreg, ennyi kedvességet meg kell szolgálni, beírta ő a keresztet, ahová kérték.

Hazafelé persze gyalog mentek. Egyszer csak megszólal az asszony:

— Mondd csak apjuk, aztán kire is szavaztunk mi?

— Hinyje, a nemjóját — felelte az öreg — ezt elfelejtettük megnézni.

— Gyere csak vissza, mindjárt megtudjuk.

Azon nyomban visszafordultak, majd a szavazóhelyiségbe lépve illően megkérdezték:

— Tessen mán mondani, aztán kire is szavaztunk az előbb.

Az imént udvarias urak mogorva hangon ripakodtak az öregekre:

— Hát maguk még azt sem tudják, hogy a szavazás t i t k o s?

(lengyel)

A franciaországi községi választások után

A községtanácsi választásokon a Francia Kommunista Párt az ország első pártja lett.

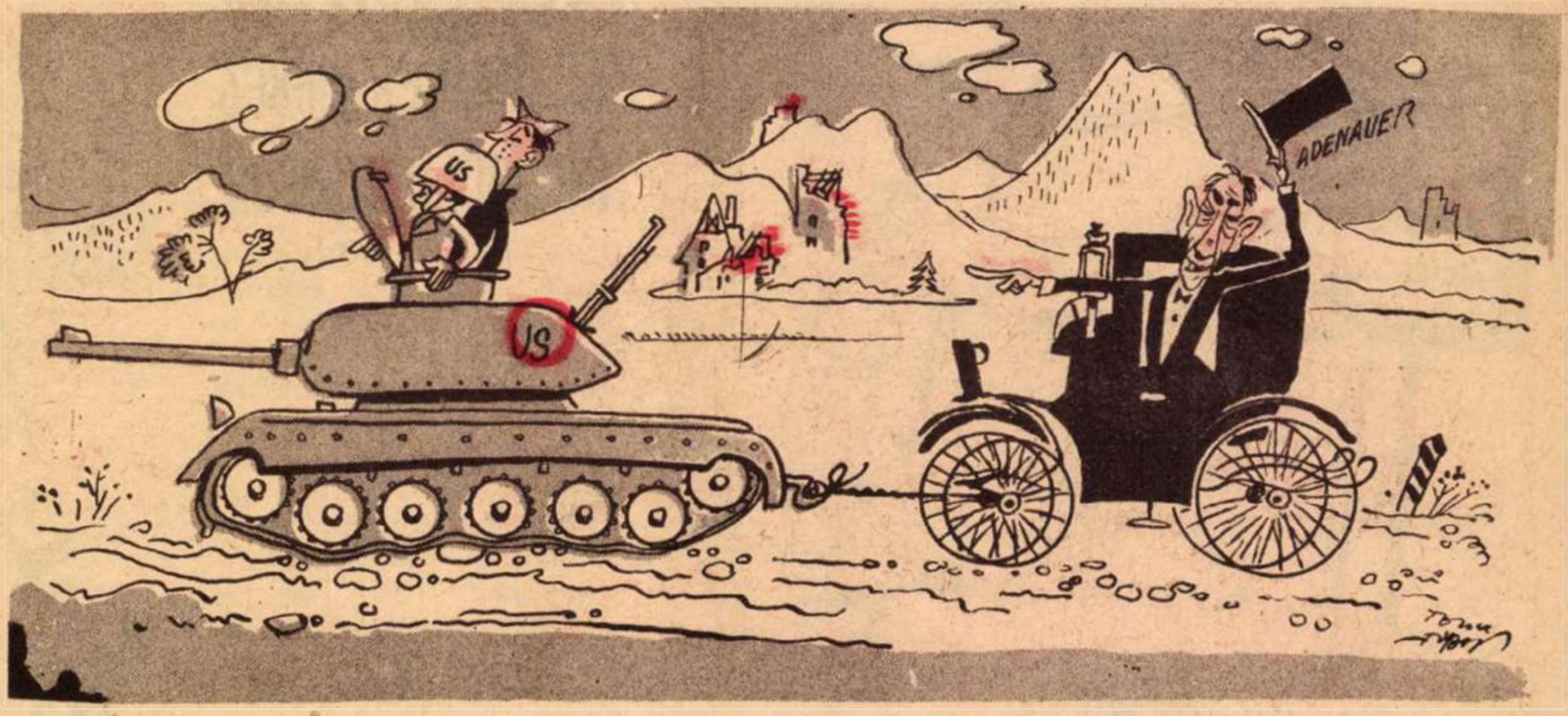
— Ez még csak egy kis ízelítő volt, Mayer úr!

Egy newyorki studióban

Tőkés: Bessz van a tőzsdén, esnek a papirok... Dulles úr, dobjon be egy-két háborús fenyegetést.

Adenauer: „A bonni rendszer csak addig maradhat fenn, amíg az amerikai csapatok Nyugat-Németországban vannak.“

— Velük jöttem a homályból, velük megyek a feledésbe...

JAROSLAV HASEK:

A mesterdetektív

(Jaroslav Hasek, a kiváló cseh humorista éles szatirával gúnyolta ki a régi világ soha vissza nem térő alakjait. „A mesterdetektív“, az egykori rendőrségről rajzol groteszk képet.)

Gustav Potocska detektívregényen kívül elvből nem olvasott semmiféle könyvet. A sok Nick Carter megemésztése után elhatározta, hogy maga is felcsap detektívnek. Ez nem volt nehéz. Nagybátyja, a tábornok, pár kedves sort írt a rendőrfőnöknek, aki erre nyomban felfedezte Potocska tehetségét és azonnal alkalmazta. Így aztán a derék Potocska, mint a „békebeli“ prágai rendőrség többi tagja, felvette a fizetését és lopta a napot.

De önök nem ismerik Potocskát, ha azt hiszik, hogy ő csak állásra, készpénzre áhítozott. Az ő szívében ambiciók is buzogtak és addig noszogatta a detektívfőnököt, amíg az reá nem bízott egy szerfelett bonyolult nyomozást. Felszólították, sürgősen derítse ki bizonyos Johan Klicska fodrász lakását. Az illető albérlőnek jelentette be magát a Thun-utca 15. szám alatt, özvegy Puseknénál. A nyomozás oka: az adóhivatal átírt, hogy Johan Klicska évek óta hátralékban van nyolc koronával és a legutóbbi felszólítás azzal érkezett vissza, hogy „címzett ismeretlen“.

Potocska először leborotváltatta a bajuszát, aztán álbajuszt ragasztott magának, lakatossegédnek öltözött, szerszámládát akasztott a vállára és így kopogtatott be a házmesternéhez.

— Itt lakik özvegy Pusekné, aki elvesztette a lakáskulcsát? — kérdezte ravaszul.

— Itt valami tévedés lehet — válaszolta a házmesterné — özvegy Pusekné két esztendővel ezelőtt meghalt.

A detektív összeráncolta a homlokát. Olvasmányaiból emlékezett: gyakran eltesznek valakit láb alól, hogy eltüntessék a nyomokat. De a házmesterné bőbeszédűen elmondotta a betegség és a halál körülményeit, leírta a díszes temetést, majd közölte, hogy Pusekné egyetlen fia Przemyslben nagy partiet csinált és a hozományból szódavízgyárat létesített.

Potocska érezte, hogy a nyomozás döntő stádiumához érkezett. Lókupecnek kendőzte magát és azonnal Przemyslbe utazott. Ott napok alatt kiderítette, hogy a fiatal Pusek (özvegy Puseknének, Klicska háziasszonyának fia) bizonyos Obulskynál volt alkalmazásban, mielőtt megnősült, de itt megszakadt a fonál, mert Obulsky Csikágóba költözött.

— Addig ütöm a nyomot, amíg meleg — lihegte Potocska. Szegény kivándorlónak öltözött, hajójegyet váltott és Amerikába utazott.

Két hétig bolyongott Csikágóban államköltségen, de még mindig nem találta meg Obulskyt, a fiatal Pusek főnökét, holott az ő anyjánál, özvegy, azaz most már néhai Puseknénál lakott albérletben Klicska Johan, akit az adóhivatal körőz nyolc korona hátralékért.

Nyomozása közben betért egy borbélyüzletbe és itt várakozás közben feltűnt neki, hogy a fodrász csehül beszélget egyik kliensével.

— Maga talán cseh? — kérdezte szuggesztív hangon.

— Hogyne, — felelt a fodrász kedélyesen. — Nézze meg künn a cégtáblát, Johan Klicska a nevem.

A mesterdetektív elfojtotta izgalmát és feladta a keresztkérdést:

— Ön lakott Prágában albérletben özvegy, illetve néhai Puseknénál?

— Igen. De amikor én nála laktam, még csak özvegynek mondotta magát, egyáltalán nem volt néhai.

Potocska úgy ahogy volt, borotválatlanul kirohant az üzletből, a postára sietett és a következő táviratot adta fel a prágai főkapitány címére:

„Klicskát rejtélyes körülmények között megtaláltam. Pénzt kérek hajójegyre. Potocska.“

Azt hiszem nem fog csodálkozni a kedves olvasó, ha elárulom, hogy Potocskát a mesteri nyomozásért nyomban előléptették. Ő sem csodálkozott.

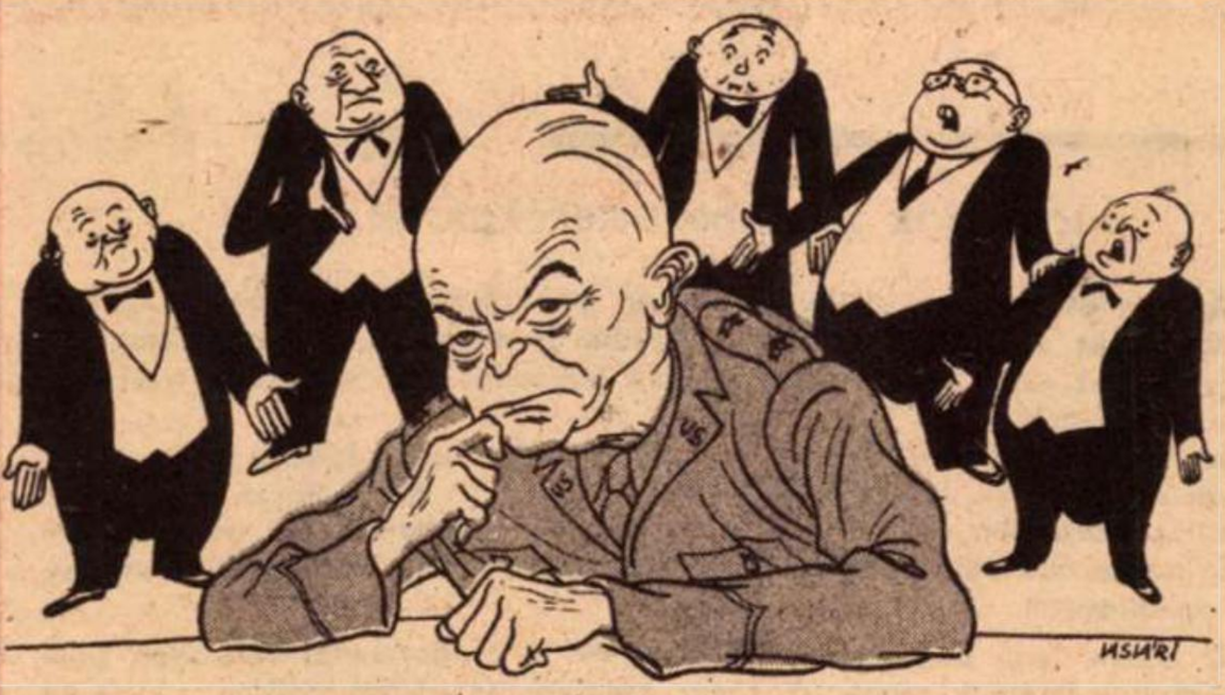
A Szépművészeti Múzeum Goya-kiállításáról

Goya (1746—1828) rajza a pápa hintapolitikájáról.

A pápa, mint kötéltáncos.

A PRAVDA VÁLASZA UTÁN...

Eisenhower: Valóban! Mit is tettünk mi a béke érdekében?

De Gasperi a szélsőjobboldali pártokkal kacérkodik

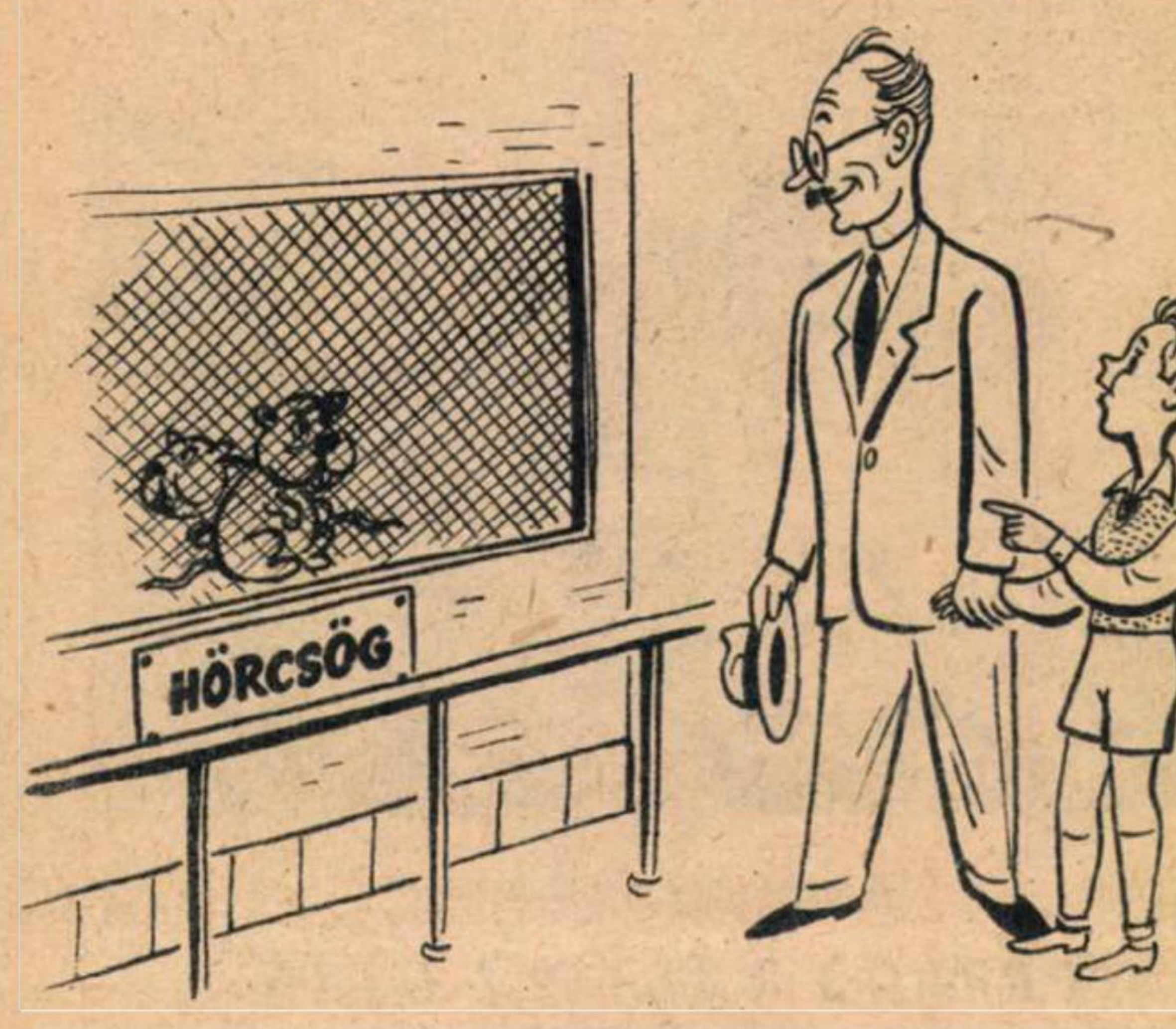
— Maga tetszik nekem, szép fekete grófom...
— Nincs egy vasam se...
— Nem baj. Majd megkapom a mandátumát...

Választási békeverseny idején...

— Miért tetted ide ezt a felvonulási táblát?
— Emlékeztetőnek. Elsők között voltam a május elsejei felvonuláson, a választási békeversenyben sem szeretnék hátul kullogni.

Petike tudja, mi jellemző a hörcsögökre

— Mondd apuka, ez hol tartja a felhalmozott importanyagokat?

Szent Oswald mint Szilágyi Erzsébet a Hunyadi Lászlóban

A „Puskin" mozi mutatja be a „Hunyadi László" című kisfilmet. A film — nagyon helyesen — az ismert operarészleteken kívül a Hunyadi-család életét és történetét is bemutatja. Régi metszeteken látjuk Nándorfehérvár ostromát, Vajdahunyad sasfészkét. A metszetek között szerepel Szent Oswald az angolok — melléknevének tanúsága szerint minden bizonnyal jámbor életű — királya is. A bemondó szerint a kép Szilágyi Erzsébetet, a Hunyadiak édesanyját ábrázolja.

Szent Oswaldnak nem ez az első szereplése Szilágyi Erzsébet jelmezében. Valamikor, amikor a metszetet előkotorták, bizonyára a képen látható holló tévesztette meg a tudós szakértőket, hiszen a holló valóban Mátyás címerében szerepel. Az mindenesetre már akkor is kissé gyanús lehetett volna, hogy a metszeten ábrázolt „Szilágyi Erzsébet" nagyonis férfias jelenség, a kezében tartott felségjelvényekről nem is beszélve, amelyekről senki sem tudta, hogyan kerültek oda, hiszen Szilágyi Erzsébet soha nem uralkodott.

Szent Oswald ilyenformán felkerült történelmünk legnagyobb nőalakjai közé a pesti Vigadó homlokzatára is, — ma is ott látható. Ekkor már a derék angol szenten nevetett az egész város. A tévedés is köztudomású lett. Hogy most mégis újra Szent Oswaldot tisztelhetjük, mint a Hunyadiak édesanyját, azt úgy látszik még nagyobbfokú felületességnek köszönhetjük.

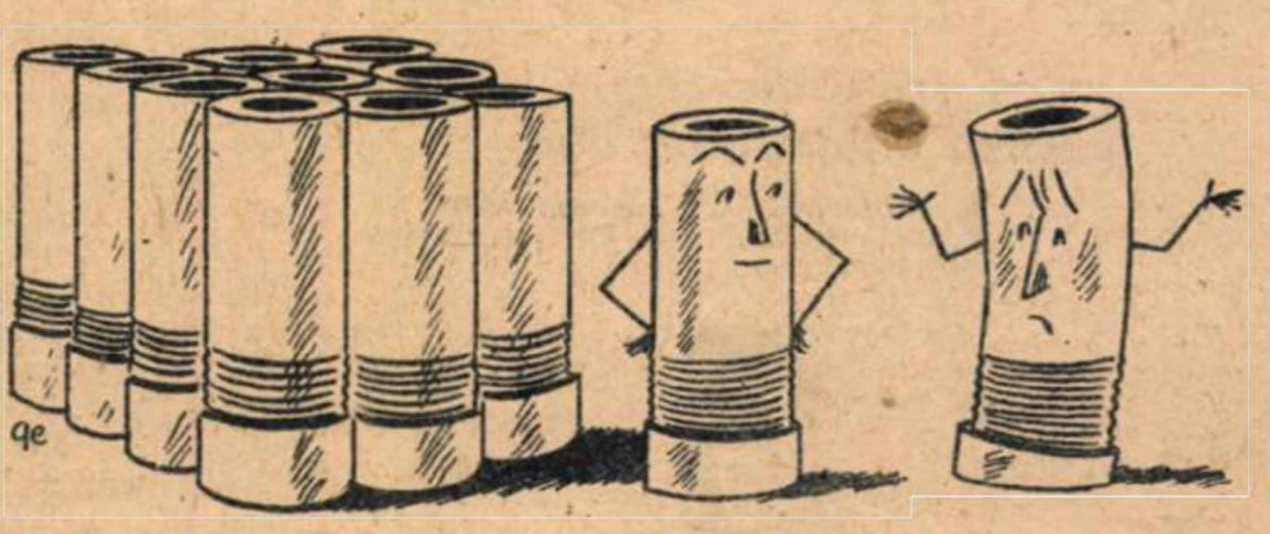
Ludas Matyi

Ahol a Tanács jól mozgósít a beadásra...

— Juliska, a te kezedet is add ide, mert az én ujjaimat, meg a Marikáét már végigszámoltam és még mindig jönnek a tojással, meg tejjel.

Munkadarabok egymásközt

— Kollégа, maga tulajdonképpen milyen darab?
— Én kérem, minőségnek indultam, menetközben mennyiség lett belőlem és mint selejt fejeztem be.

Le a bürokráciával!

Bürokrácia az export-kerékpárok körül

Az elmúlt években Magyarországon jelentősen megnövekedett a kerékpárgyártás. A Csepel-kerékpár külföldön is népszerű. A kerékpárexport devizát jelent és a hazai piac számára biztosítja a jó minőségű kerékpárok olcsó gyártását.

Az exportszállítások zavartalan lebonyolításának azonban hosszú idő óta két nagy akadályozója van. Az egyik, hogy az R. M. Kerékpárgyárban „objektív körülményekre" való hivatkozással vonakodnak végrehajtani azokat az apróbb változtatásokat, amelyeket egyes piacokon a külföldi verseny megkövetel.

A másik hiba az, hogy a kerékpárok csomagolásánál felelőtlen gondatlansággal találkozhatunk. A rossz csomagolás következtében a hosszú szállítás alatt gyakran súlyosan megsérülnek a kerékpárok. Bár a Csomagolástechnikai Intézet világosan előírja, hogyan kell csomagolni, nem javították ki a hibát. Legutóbb több külföldi szállítással kapcsolatban megállapították, hogy a rossz csomagolás miatt a kerékpárok megsérültek. Az ilyen hibák veszélyeztetik az exportot.

Az R. M. vezérigazgatóságának és a Kerékpárgyár vezetőinek meg kell érteniök, hogy a csomagolás megjavítása és a külkereskedelem által kért változtatások sürgős végrehajtása biztosíthatja csak a kerékpárok zavartalan exportját.

A csomagolások felülvizsgálása során kiderült, hogy több láda már a budapesti tárolás helyére deformált, sérült, hézagos, rosszúl szögelt állapotban érkezett.

Ebben az ügyben a Ferunion helyiségében hivatalos jegyzőkönyvet vettek fel, amelyből kitűnik, hogy a MESZHART-nál tároló külföldi rendeltetésű 25-ös csomagolású exportkerékpárok ládáinak oldalfalain nyílások, hézagok vannak, 10—20 centiméteres hosszúságban és 10—12 milliméteres szélességben. Több láda már a jelenlegi tárolás helyén is deformálódott, vagyis derékszögű helyzetéből kinyomódott. Előfordult az is, hogy a ládák tetői hosszirányban nem voltak kellően leszögezve.

Az értekezleten a Csomagolástechnikai Intézet megbízottja kijelentette, hogy a ládák nem alkalmasak semmiféle tengerentúli szállításra.

Nagy hiba az is, hogy az R. M. Kerékpárgyár nem tartja be a szállítási határidőket. Gyakran egyáltalán nem adnak szállítási határidőt. Ezért a külföldi vevőnek tett szállítási ígéreteket nem tudjuk betartani. Ez lejáratja a magyar exportot, veszélyezteti az üzlet keresztülvitelét. Megtörténik, hogy a sok ígérgetés után a külföldi vevő hatálytalanítja a megrendelést.

Előfordul az is, hogy a gyár nem igazolja vissza a rendeléseket és így mi sem tudunk a külföldi megrendelőnek szállítási határidőket adni.

Véleményünk szerint azt az energiát, amit vitatkozással és hiábavaló levelezgetéssel töltünk, hasznosabb munkára lehetne fordítani nálunk, a gyár területén és a külföldi üzletszerzéssel kapcsolatban is.

A gyárnak nagyobb gondot kell fordítania az exportra és akkor komoly eredményeket biztosíthatna szocializmust építő országunk áruellátása részére is.

Ferunion Műszaki Külkereskedelmi Vállalat
Vörös, Rácz

Meleg folt

A Belkereskedelmi Minisztérium szabályozta a közületi vásárlások „elszámolási csekken" történő kiegyenlítését.

Április 23-án Pécsre mentem vásárolni. A Tüzépnél 800 forintot, az Autóalkatrész V.-nél 200 forinton felüli összeget fizettem csekkel. A pécsi Állami Áruházban motorkerékpárhoz szükséges „meleg foltot" szerettem volna vásárolni. Húsz doboz meleg foltot kértem és az árueladónak tudomására hoztam, hogy a 20 dobozért járó 155,40 Ft-ot csekken kívánom fizetni.

Az áruházból fel akarták hívni vállalatomat, hogy meggyőződjenek: megbízták-e a melegfolt beszerzésével.

Bementem az áruház igazgatójához, felmutattam második negyedévre érvényesített arcképes igazolványomat és előző napon aláírott kiküldetési rendelvényemet is. Megmagyaráztam, hogy vállalatom 52 kilométernyire van Pécstől és ezért kár a telefonköltségért, hiszen nem biztos, hogy a vállalat igazgatója az irodában tartózkodik. A minisztérium utasítására hivatkozva megtagadták az áru csekk ellenében történő kiadását. Erre a csekklapot az áruházban hagytam és megkértem őket, hogy postán küldjék el a „melegfolt" dobozokat.

Hazafelé menet elgondolkoztam a történteken és eszembe jutott, hogy ha Budapestre küldenének többféle anyagot vásárolni, akkor bizony nagyon sok órát kellene eltöltenem addig, amíg telefonigazolásomat távolsági beszélgetés útján beszerzik.

Vagy a pécsi Állami Áruház tévedett, vagy van ilyen külön igazolási rendelkezés. Ha van, akkor érzésem szerint sok anyagbeszerző jut hasonló sorsra. Egyszerűsíteni kellene a közületi vásárlások elszámolási csekken történő kiegyenlítését!

Dull László,
a Nagymányoki Szénbányák anyag- és áruforgalmi osztályának vezetője

•

A Belkereskedelmi Minisztérium nem adott ki olyan utasítást, amilyenre a pécsi Állami Áruház hivatkozott. Tehát nincs szükség egyszerűsítésre. Inkább arra van szükség, hogy az Áruház bürokráciamentesen dolgozzék.

Vanneve Jenőke

A Ludas Matyi 1953. április 16-i számában közzétette Bruckner Istvánné panaszát „Nincsneve Jenőke" című cikkében.

Ennek nyomán az ügyet kivizsgáltattuk. Megállapítást nyert, hogy az anyakönyvezés elmulasztásáért elsősorban a volt kisunyomi anyakönyvvezető a hibás, de súlyos felelősség terheli a járási és megyei tanácsot, valamint a Belügyminisztérium Állampolgársági és Anyakönyvi osztályát is. Az anya panaszleveleit semmibevéve, késve intézkedtek a kérés ügyében, vagypedig egyáltalán nem intézkedtek.

Az anya panasza a Minisztériumba 1953. január 10-én érkezett, s az Anyakönyvi csoport csak 30 nap mulva továbbította az illetékes megyei tanácshoz, utasítva az igazgatási osztály vezetőjét az ügy haladéktalan elintézésére.

A megyei tanács vb. igazgatási osztálya csak újabb utasításra, április 18-án jegyezte be Brunecker Jenőt az anyakönyvbe.

Az anya április 21-én megkapta gyermeke anyakönyvi kivonatát.

Az ügy bürokratikus és lélektelen intézésében vétkes anyakönyvi, illetve igazgatási dolgozókat pénzbírsággal sujtottuk.

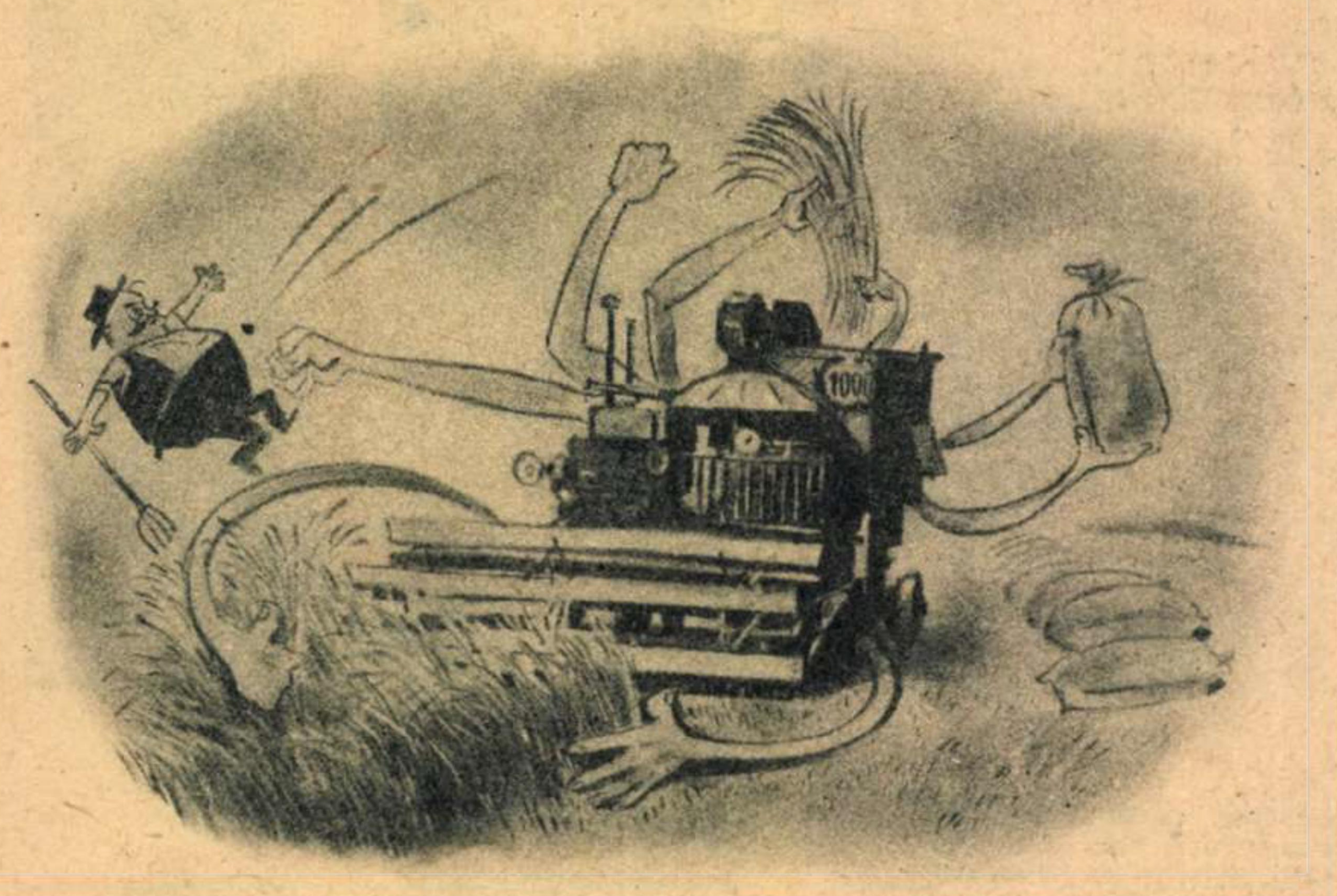
Belügyminisztérium
Ménes János
főosztályvezető

•

Köszönöm a Ludas Matyinak, hogy Jenőkémnek nevet szerzett és köszönöm Bánhidi Lászlóné és Angi Istvánné népnevelőknek is, hogy megírták a Ludas Matyinak az esetet. És végül köszönöm a Belügyminisztériumnak, hogy a Ludas Matyi cikkének hatása alatt gyorsan intézkedett az ügyben és lehetővé tette, hogy anyakönyvileg is elismert vezetékneve legyen Jenőkémnek.

Brunecker Istvánné
I., Alkotás-u. 23.

Az ezredik kombájn

Ahogy rajzolónk képzeli az ezrediket, munka közben... Minden „keze" tele van dologgal... és közben arra is jut ideje, hogy gyors és jó munkájával a kulákon is üssön egyet...

Először nem tudtuk kivel beszél Rózsavölgyi elvtárs.

— Aztán, ha megérkezel Túrkevére, — mondta, szégyent ne hozz a fejünkre! Mutasd meg mit tudsz! És tisztitsd meg szépen a levegőt, mielőtt beszivod a motorodba.

Ekkor jöttünk rá, hogy a kombájnhoz beszél, „aki" mozdulatlanul áll az udvaron, mellén babérlevéllel keretezett szám jelzi, hogy ő az ezredik EMAG kombájn.

— Ne csodálkozzanak, — néz ránk Rózsavölgyi István — hogy úgy kezelem, mintha értelmes lény lenne, de ha elmondom, mennyi mindenfélét tud egy ilyen kombájn, akkor maguk is egészen más szemmel néznek rá...

Hát először is... motollájával derékonkapja a terményt, kaszaujjaival levágja, kicsépeli, a magot külön szortirozza, a szalmát szintén. Közben arra is van ideje, hogy „megnézze": nem maradt-e szem a szalmában. Ha maradt, fülönkapja és viszi oda a többihez.

De ez még semmi. A magot gondosan ötvenkilós zsákokba rakja és sorban lehelyezi a földre. Ugyanezt teszi a szalmával is: 350—400 kilós négyszegletes petrencéket készit a szalmából és azokat is lerakja a földre. Egyáltalában nem válogatós, mindegy neki búza, rozs, árpa, vagy napraforgó, mindent jókedvűen learat. Rizscsépléshez is használható, sőt legutóbb petrezselyemmagot is csépeltek EMAG kombájnnal. Kóstolók állitása szerint az ebből a magból termett petrezselyemmel még jobb izű a petrezselymes újkrumpli

Rózsavölgyi István művezető elvtárs, aki brigádjával világrasegitette az ezrediket...

Rózsavölgyi elvtárs szavai alatt még inkább más szemmel kezdtük nézni az ezrediket. Határozottan van benne valami emberi. Reflektorszeme kedvesen néz ránk, ha sötét van, meggyújtja a reflektort és ezzel világit magának. Különben saját egészségére is nagyon vigyáz. Tudja, hogy nem tesz jót motorjának a szúrós, poros levegő, légszűrőjén át szivja be a levegőt. Mivelhogy nem szeret tétlenül álldogálni, vágószerkezetét önműködőn maga élesiti, nincs szüksége köszörűs-manikűrre.

Komolyan mondjuk, kis hiján múlt, hogy távozásunk előtt oda nem fordultunk hozzá és azt nem mondtuk:

— Hogy s mint szolgál kedves egészsége?

És az elmondottak után cseppet sem csodálkoztunk volna, ha megszólal és azt feleli:

— Köszönöm kérdésüket, jól vagyok... Csak egy kis utazási lázam van. Szeretnék már Túrkevén dolgozni...

A Ganz Vagongyárban felfedezték a magnetofont

Mindenki tudja, hogy a magnetofon: mikrofonnal felszerelt doboz, amelyben két korong forog, s az egyikről a másikra szalag tekeredik. Ha belebeszélünk a mikrofonba, a magnetofon szalagra rögziti a hangot, és ha a két korongot újra leforgatják, de mikrofon helyett hangszóróval kötik össze a magnetofont, saját beszédünket halljuk ismét.

A Ganz Vagongyár egyik irodájában évek óta porosodott a magnetofon, amely, — mint később kiderült, — kincset ér a kultúrosoknak, propagandistáknak.

Úgy kezdődött az egész, hogy az 540-es műhelyben egy nagy táblát állitottak fel. A táblára ez volt irva: „A lemaradást miért tűrik a kommunisták?" — s alatta agyonfáradt csiga képe diszelgett.

Az 540-es műhelybeliek felháborodva háritották el magukról a birálatot és a programmosokra hivatkoztak. Náluk fészkel a hiba. Az 540-esek tehát átcipelték a csigás táblát a programm-irodára, hadd diszelegjen, hadd bíráljon ott.

A programmosok felháborodva háritották el maguktól a birálatot és amikor tetőfokára hágott a felháborodás, a kultúrosok rájöttek a megoldásra. Eszükbe jutott a magnetofon.

Gyenes elvtárs az 540-es műhelybe ment a dobozzal és megkérdezte Pálóczi Margitot: mi az oka a lemaradásnak?

— Ha jó lesz a munkaadagolás, akkor megjavul a termelés — válaszolta Pálóczi Margit a mikrofonba, a két korong forgott, hangja a gépbe került.

És néhány perc mulva megszólaltak a gyár hangszórói. Mindenki tudta már, hogy Pálóczi Margitnak és az 540-eseknek mi a véleményük a lemaradásról.

Hohó, de a programmosok sem hagyták magukon száradni a vádat. Gyenes elvtárs a magnetofonnal a programmirodát is meglátogatta, és negyedóra mulva az egész gyár hallgatta Romhalmi Gyula válaszát.

— Igaz, hogy a programmozásnál hiba van, de miért? Mert a Hajógyár nem szállitja idejében a megrendelt árut. Javuljon meg gyáraink között az együttműködés, akkor jó lesz a munkaadagolás, és ezzel megjavul a termelés is.

Bár az 540-es műhely a programmosokra, a programmosok a Hajógyárra háritották a birálatot, a csigatáblának is igaza lehetett, mert a munkaadagolás, a termelés, a versenyszellem a gyárban mindenütt megjavult.

Jó volna, ha Romhalmi Gyula hangját elvinnék a Hajógyárba, hátha a hajógyáriak megmondják, hogy a késedelmes szállitásért ki a felelős?...

(Országh)

Hajrá, Édesapu!

A napköziben is megjelent a magnetofon. Gyenes Pistike, a szőke, nagyszemű kisfiú, akinek apukája és anyukája is a Ganz Vagongyárban dolgozik, négyéves korát meghazudtoló biztonsággal áll a mikrofon elé, de arca pirosra gyullad, mert egy icipicit mégis izgatott. Igy üzen édesapjának a festőműhelybe:

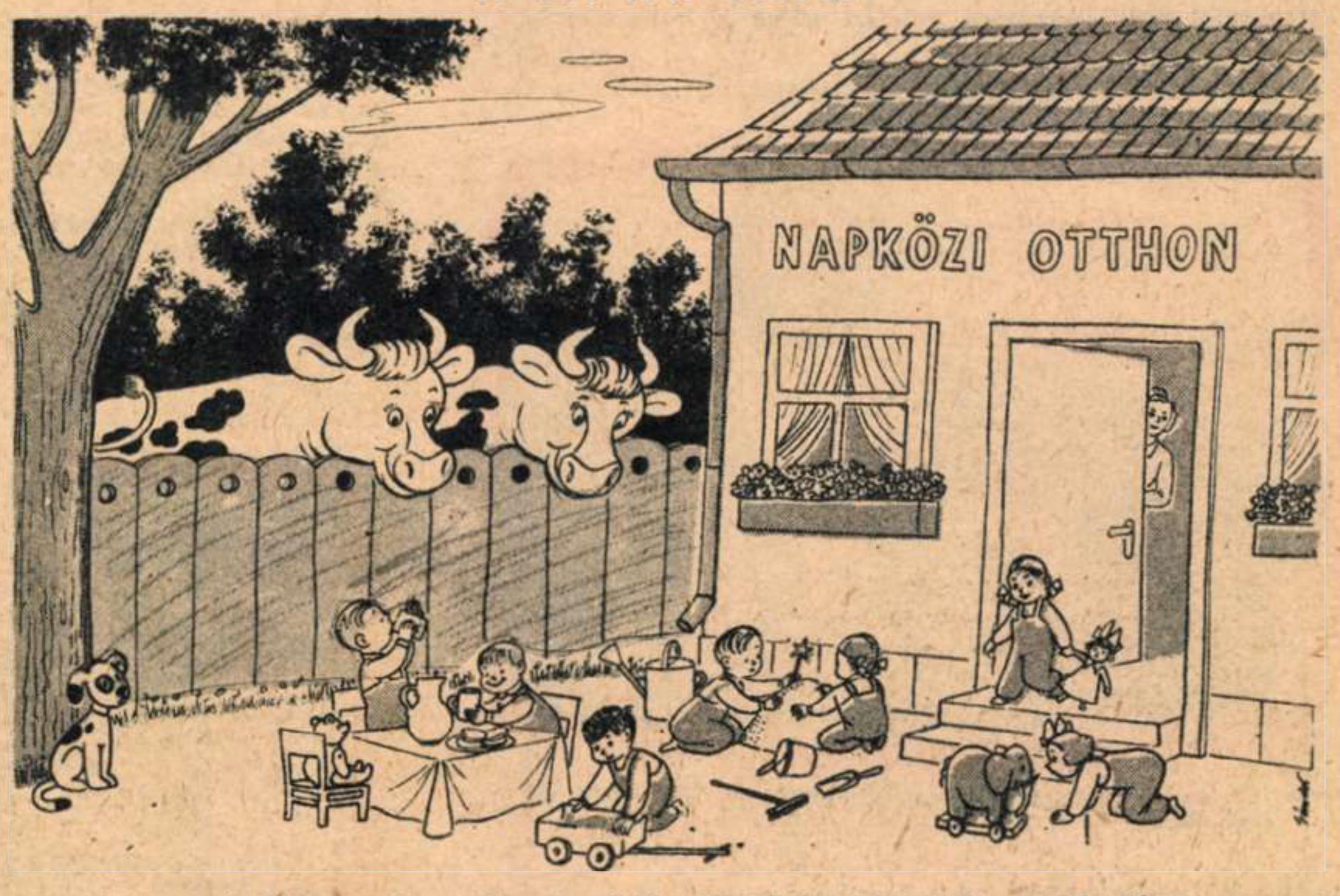
— Hajrá, édesapu! Én vagyok itt, Gelencsér Pistike. Üzenem, hogy finom volt az ebéd. De várj csak! Itt volt Gyenes bácsi és azt mondta, hogy a versenyben anyu lehagyott. Apu, ne hagyd magad! Én neked szurkolok, nem anyunak. Anyu mult héten is sokat keresett és vett ajándékot. Te is keress sokat és vegyél!... És apu... Hallod? Az óvónéni azt mondta, hogy választás lesz. Én csak sok év mulva szavazok. Most helyettem te is szavazol... Ugy-e, azt választod, amit én szeretnék?... Ugy-e... Hát addig is jó munkát, édesapám!

A jó békeharcos

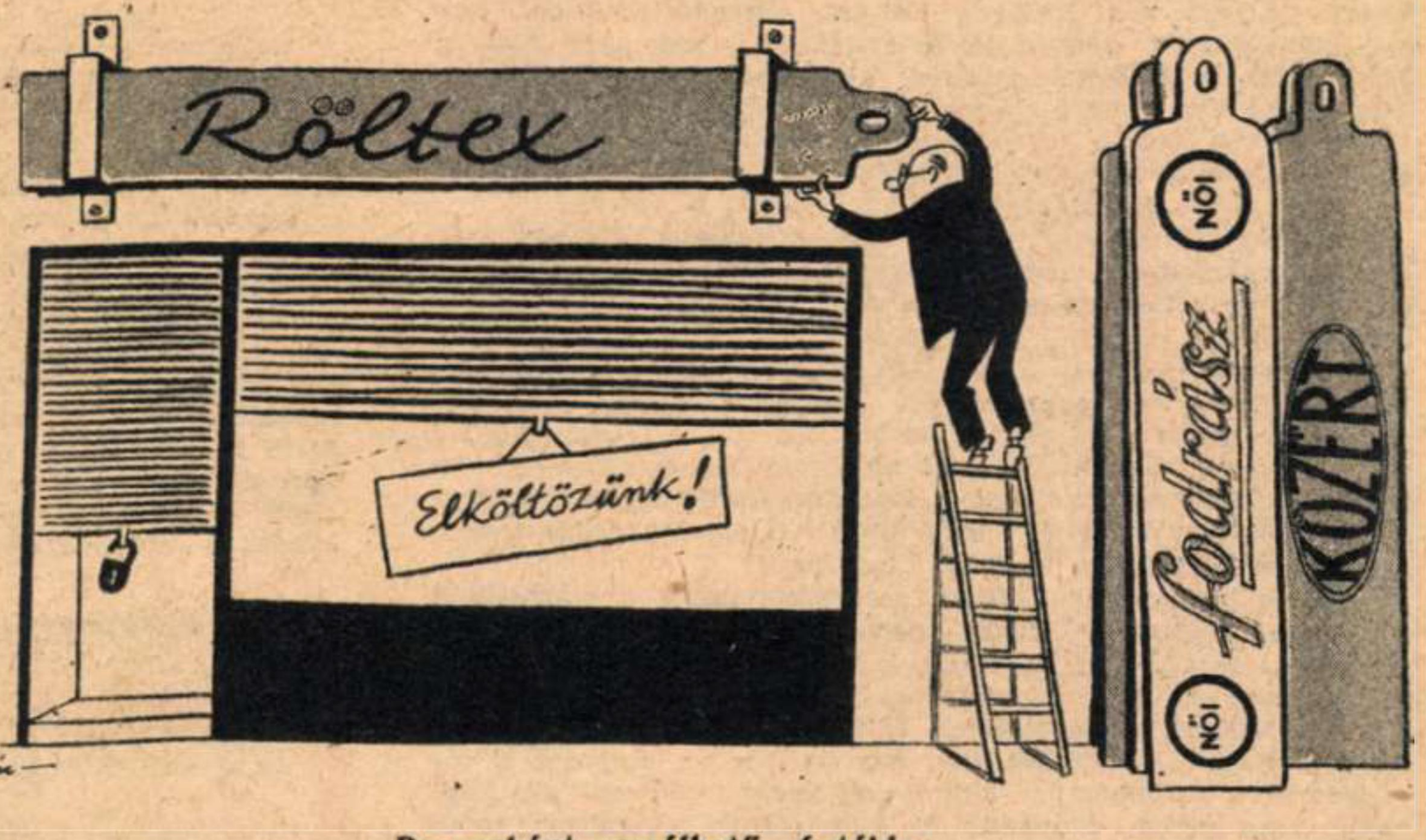
— Komám, én kétszer szavazok a Népfrontra.
— Hogy-hogy?
— Egyszer most, amikor határidőre befejeztem a vetési tervemet, egyszer meg május tizenhetedikén, amikor majd leadom a szavazatomat.

INSPIRÁCIÓ

— Nézd csak Riska, milyen édesek...! Egyébként kihívlak tejhozamnövelési versenyre!

Újításunk a gyakran gazdát cserélő üzlethelyiségek számára

Percenként cserélhető cégtábla.

ÚJ MOZGALOM:

a vidéki úttörők levelet írnak szüleiknek...

...hogy figyelmeztessék őket: hátralékuk van a beadásban.

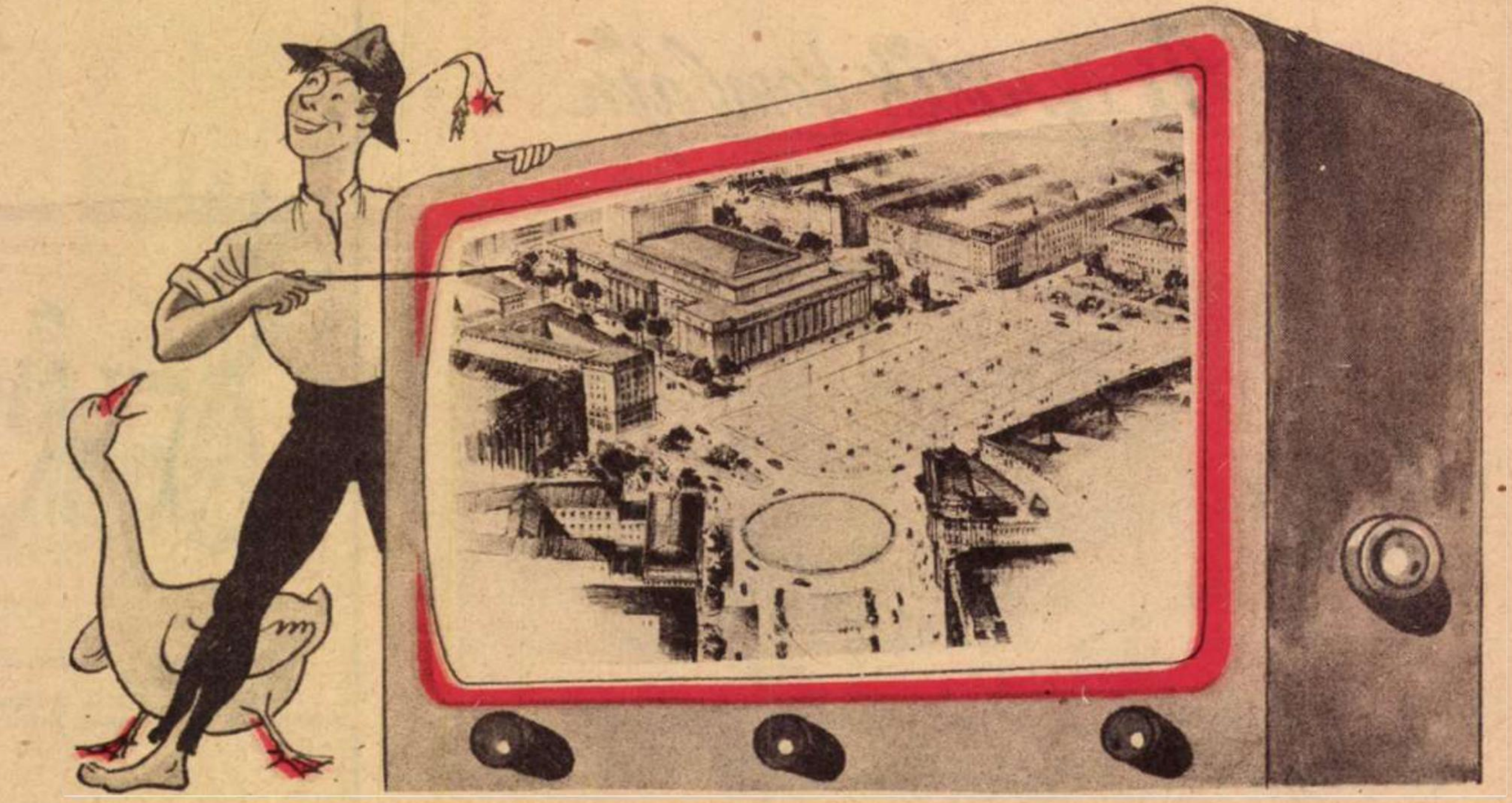

...hogy üdvözöljék őket, mert beszolgáltatásukat becsülettel teljesitették.

MILYEN LESZ BUDAPEST?

Televiziós közvetités

HANG: VAJDA KÉP: GERŐ

Kedves néző-hallgatóink! Megkezdjük televiziós közvetitésünket. Helyezkedjenek el kényelmesen a készülék mellett s ha melegük van, kapcsolják be az elektromos hűtést, amely ma már minden lakásban megtalálható ... És most kezdjük meg televiziós sétánkat Budapesten.

Bizonyára sokan emlékeznek még 1953-ra, az akkori Budapestre. Akadnak, akik a hatos villamost is emlékezetükbe tudják idézni, esetleg a Széna-téri rozoga bódépiacot, vagy a sokat emlegetett Patyolatot. A sportrajongók még ma is elkeseredetten gondolnak vissza 1953. április 23-ra, amikor a magyar-osztrák válogatott mérkőzésre nem kaptak jegyet. Kevés volt a férőhely és sok a jegyigénylő. Persze, ma már csak mosolygunk ezen, hiszen azóta már több magyar-osztrák válogatott zajlott le a Népstadionban, százezer néző előtt. Sőt, tudjuk, már 1953. augusztusában 75 ezer látogató fért el a Népstadionban. Gondoljuk csak el, milyen öröm volt az első mérkőzés. Soha nem volt ilyen hatalmas méretű sportpályája az országnak. Hetvenötezer néző ... ez annyit jelent, hogy már akkor Kecskemét egész lakossága belefért volna a Népstadionba.

HA A LABDA MEGSZÓLAL ...

— ... Hát ne legyen lámpalázam 100 ezer ember előtt?

A mai pesti lakosnak nem kell magyarázni, hogy Budapest egészséges levegőjű, szép, rendezett város lett. A Fővárosi Tanács városrendezési osztálya még az 1950-es években megkezdte terveinek fokozatos kidolgozását. Ennek eredménye, hogy ma már nincs lényeges különbség a belváros és a külvárosok között. Csupa modern, szép, célszerűen felépitett háztömb épült. Bizony, 1950 körül épitészeink még terveztek és épitettek olyan házat, amelyen nem ablakok, hanem „zárható nyilások" voltak, kacsalábakon nyugodtak és emlékszünk még arra, hogy a Vigadó-téri hétemeletes modern ház legfelső erkélyére nem lehetett kimenni, mert elfelejtettek ajtót tenni rá.

Mindez a múlté. Új házaink minden igényt kielégitenek. De nem feledkeztünk meg műemlékeinkről sem. Többek között helyreállitottuk a Gellért-szállót, a Vigadót, a Várat.

A Közraktár-utcában lakó dolgozók például 1953-ban még sokat panaszkodtak, hogy a dunaparti hidépitő telep bizony éjjel-nappal túlhangos. Ma már szép rendezett park húzódik végig a Duna partján, a hidépitők — miután felépitették a régi Erzsébet-hidat is, — új telepre költöztek, a városon kivül. Új Tanácsház épült a régi Városháza helyén és — ezt most már valóban büszkén mondhatjuk el — itt már nyoma sincs a bürokráciának. 1953-ban még rengeteg értekezletet tartottak a Tanácsnál, ma csak a legszükségesebb esetben ül össze egy-egy értekezlet, és bárkit keresel telefonon, azonnal kapcsolják, munkaidőben sosincs házonkivül.

No, és a közlekedés? Ugye, még emlékszünk a villamosra? Sárga volt, csöngetett, lassan döcögött és lógtak rajta. Ma már legfeljebb egy-egy külvárosban bukkan fel. Budapesten trolik, autóbuszok és a földalatti gyorsvasút bonyolitja le a forgalmat. Micsoda nagy izgalom volt 1953-ban a földalatti épitése! A megállókat körülállták, nézték, hogyan dolgozik a toronydaru, a fúrópajzs ... Akkor még csak a földmunkák folytak ... ma pedig, óránként 70 kilométeres sebességgel robog a földalatti és a Népstadiontól néhány perc alatt el lehet érni a Délivasútig. És az állomások? Művészi alkotás valamennyi. A Népstadion állomáshoz vezető Ifjúsági Fasor hatméteres szobrai 1953-ban még csak kis modellek voltak. A művészek egész sora dolgozott a tizenhat szoborcsoportozaton, amely most büszkén diszíti a fákkal szegélyezett utat.

EZ AZ ELVTÁRS A DÉLIVASÚTNÁL LAKIK!

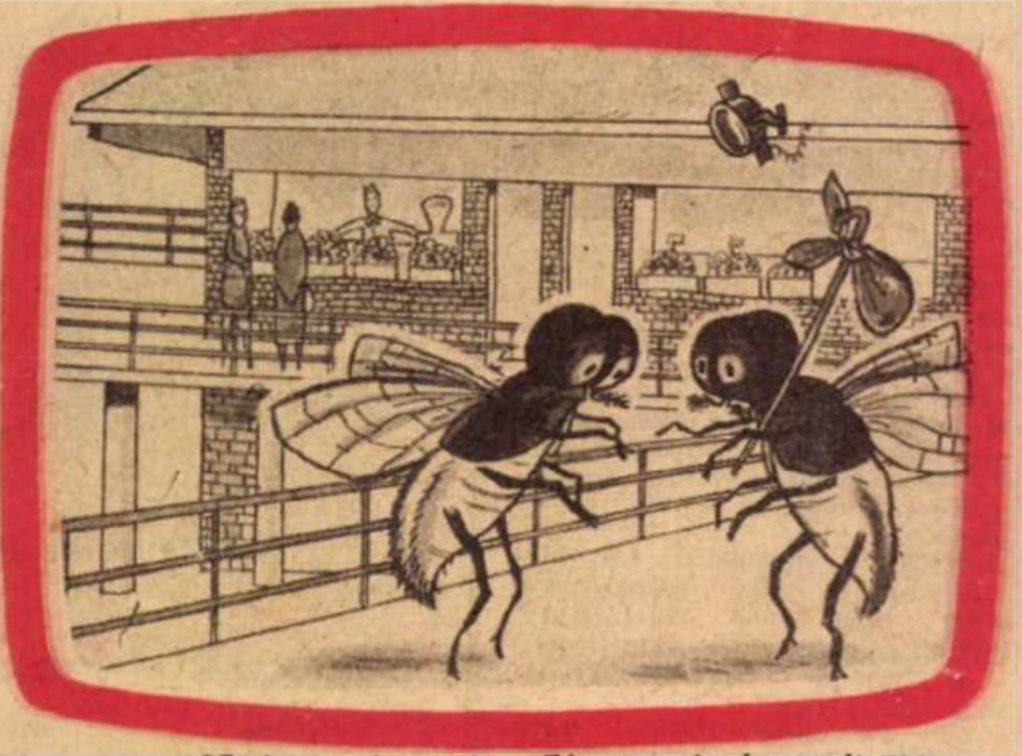

— Halló, te vagy az, drágám? Most jöttem ki a stadionból ... Igen, vége a meccsnek, Melegitsd meg nyugodtan a vacsorát, hét perc mulva otthon vagyok ... Igen, igen, persze, hogy a f ö l d a l a t t i n jövök ...

A fogaskerekű is alaposan „kinőtte" magát: a Városmajorparkon át lehoztuk a Moszkva-térre, úgy, hogy manapság a Stadiontól minden gyaloglás nélkül, kényelmesen feljuthatunk a Szabadsághegy tetejére, hogy friss hegyilevegőt szippantsunk.

És ha már a hegyeknél és a friss levegőnél tartunk ... nézzük meg például a Gellérthegyet. Ugye, milyen gyönyörű új ruhát kapott? Helyreállitottuk a citadellát, a nyugati lejtőre füves játszótér került, fenyők, virágok, szép park a Szabadságszobor köré ... De azt ne higgyék, kedves néző-hallgatóink,

AZ UTOLSÓ KÉT PIACI LÉGY

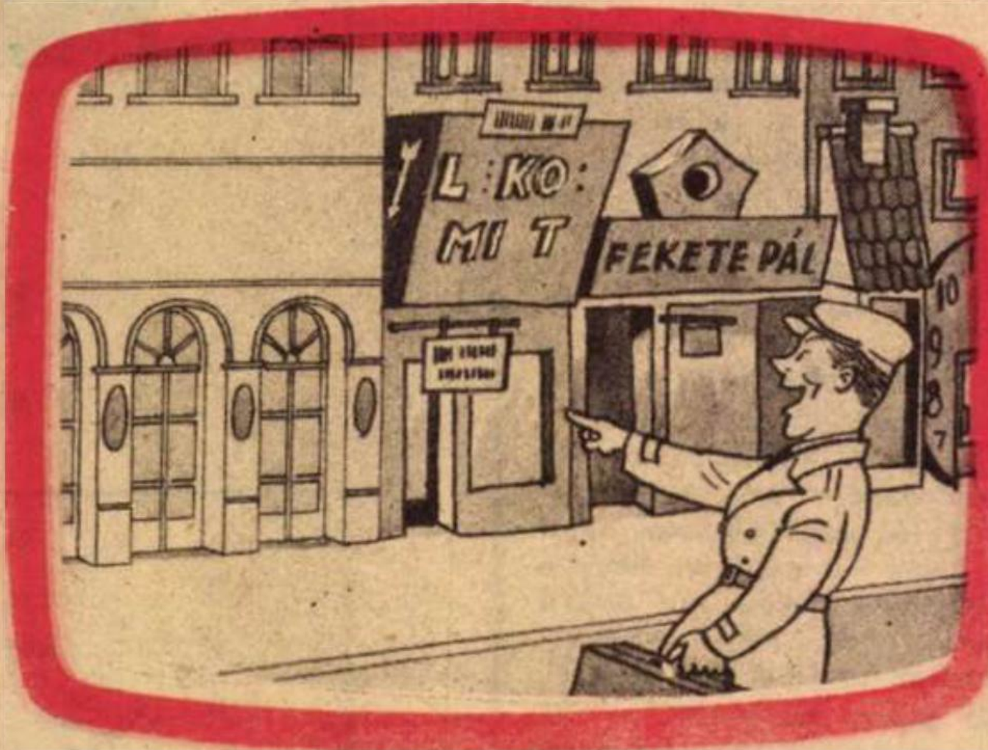

— 1953-ban még csak a Fény-utcai piac volt modern és higiénikus ... most már valamennyi az. Gyere Lenke, szedjük a sátorfánkat, nincs többé keresnivalónk a pesti piacokon ...

hogy csak a Gellérthegyen lehet jó levegőt szippantani! Hála a Buvátinak Budapest tele van parkkal, füves-fás térrel ... Hogy mi az a Buváti?

Egy kis történelmi visszapillantást kell adnunk. 1950-ben volt a FŐTI, vagyis a Fővárosi Tervező Iroda. Ez osztódás útján szaporodott, lett belőle a BUVI — Budapesti Városrendezési Intézet — és a FŐMTI, azaz Fővárosi Mélyépitő Tervező Intézet. Ezenkivül megmaradt a FŐTI is. 1952-ben egyesült a FŐTI és a BUVI és lett belőle BUVÁTI, magyarul: Budapesti Városépitészeti Tervező Iroda. Azóta igy hivják. Nem kell megijedni a nevétől, nagyon rendesen dolgozik. Már 1953-ban megkezdte a város zöldövezeti térképének elkészitését: hová kell

ELTÜNTETIK AZ IZLÉSTELEN PORTÁLOKAT

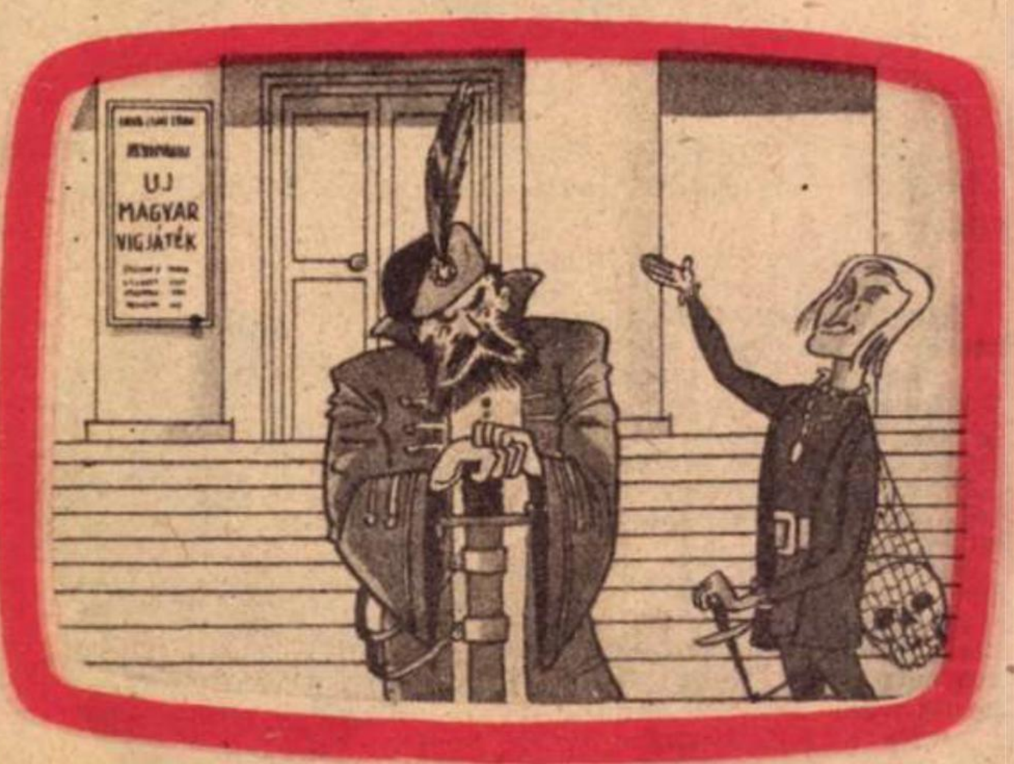

— Nohát, úgylátszik, nem csak nekem tett jót a kétheti üdülés, hanem a háznak is, amelyben lakom ... Rá sem lehet ismerni, úgy megszépült!

park, sportpálya, játszótér. Ők telepitettek erdősávot a pesti oldalra, hogy megvé[illegible]ik a homoktól városunkat. Jelszavuk: száműzni a port, [illegible]stöt, bűzt a városból. Nekik köszönheti többi között Óbuda, Rákospalota és Csepel, hogy hatalmas sportligetet kapott.

De ne kalandozzunk el ilyen messzire. Ugye, ma már nem panaszkodik senki se arra, hogy nem lehet kivárni, amig kiszolgálják az ember a Közértben. Minden körzetben a lakosság számának és szükségleteinek megfelelő számú Közért, Röltex, Csemege, Ofotért és egyéb bolt van. Ennek a tervszerű üzlethálózatnak alapját még 1953-ban vetették meg a Fővárosi Tanács városrendezési osztályán. Elkészitették Budapest üzlethálózati térképét és utcáról-utcára megtervezték: hová milyen bolt kell.

AZ ÚJ NEMZETI SZINHÁZ ELŐTT

Hamlet (Bánk bánhoz): No, kollégám, azt hiszem módositom a hires monológomat. Az már nem kérdés, hogy: „Lenni, vagy nem lenni ..." Ilyen gyönyörű új szinházban csak l e n n i érdemes ...

A régi düledező csarnokok is eltüntek. Emlékszünk még, milyen sok herce-hurca után nyilt meg végre 1953. áprilisában az első korszerű piac, a Fény-utcai. Ma már mindenfelé ilyen modern piacokon vásárolhat a háziasszony, húst, főzeléket, vadat, halat, sőt, ha kedve tartja a házikoszttal is vetélkedő izletes készételt is.

Néhány mondat az üzleti portálokról. 1953-ban még csak a József Attila-utca egyik felén szedték le a töredezett, régi cégtáblákat. Aki arra járt, csodálkozva nézett: „Érdekes, mennyivel szebbek igy a házak, mennyivel szebb igy az utca." Ma már minden budapesti utca ilyen, a portálok alkalmazkodnak a házak stilusához.

Mondanunk sem kell, hogy egy ilyen televiziós közvetités során nem tudunk mindent bemutatni. Budapest ötéves terveink alatt minden területen hatalmasat fejlődött. Az új Nemzeti Szinház országunk egyik büszkesége, a klasszikusok mellett ... igen, igen, ne tessék csodálkozni ... új magyar vigjátékokat is műsorára tűzött.

A budapesti fürdőkedvelők örömére kibővitettük a Lukács- és a Császárfürdőt, s a Dagálystrandot. A tabáni parkban modern, új kórházat emeltünk. Ma már senki sem keresi a Városligetben az Állatkertet. A hűvösvölgyi végállomás felett elterülő 320 hektáros botanikus kertben, festői környezetben helyeztük el.

Ma már szinte természetesnek vesszük, hogy ilyen szép lett Budapest. Ha elmegyünk a csepeli munkásszálló ötemeletes épülettömbje mellett, ahol 750 személy részére van modern, szépen berendezett szoba, nem is jut eszünkbe, hogy 1953 elején még csak puszta falak álltak és munkáskezek százai dolgoztak azon, hogy a csepeli dolgozóknak már 1953-ban korszerű szállásuk legyen.

Igen, mindez nem jut már eszünkbe, pedig ... ugye, ebben egyetértenek velünk kedves hallgatóink ... 1953. májusán fogadtuk meg ismét valamennyien, hogy Budapestet még szebbé tesszük, hogy első ötéves tervünket követni fogja a többi ...

És most, kedves hallgatóink, búcsúzunk. Ne haragudjanak, hogy televiziós közvetitésünk során gyakran idéztük fel a multat, 1953-at, de csak igy tudtunk szemléltető képet adni Budapestről ...

A CSEPELI MUNKÁSSZÁLLÓBAN

— Itt a szobám kulcsa, portás elvtárs. Ha valaki keres, kettőig a csőgyár kishengersorán vagyok található, délután moziba megyek és este a könyvtárteremben sakkozom ...

LUDAS MATYI. — Felelős szerkesztő: GÁDOR BÉLA. — Szerkesztő: TABI LÁSZLÓ. — A kiadásért felel: a Lapkiadó Vállalat igazgatója. — Szerkesztőség. VII., Lenin-krt. 9—11. Telefon. 222-271, 221-293. — Kiadóhivatal: VII., Lenin-krt. 9—11. Telefon: 221-285. — Terjeszti Posta Központi Hirlap Iroda O. V. Előfizetés, személyes ügyfélszolgálat: V., József nádor-tér 1. Telefon: 183-022, 180-850. — Budapesti Szikra Nyomda, V., Honvéd-utca 10. — Felelős vezető. Lengyel Lajos igazgató. — Példányszám: 257.000.